

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace

Č.j. 315/2018

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLA PRO ŽIVOT - ŠKOLA PRO VŠECHNY

Naše motto:
UČIT SE BÝT SÁM SEBOU
UČIT SE ŽÍT S OSTATNÍMI
UČIT SE KOMUNIKOVAT
UČIT SE, JAK SE UČIT
(Lisabonská deklarace)

„....a aby chodily všechny děti do školy rády a dobře je připravila pro život ...“.

Platnost dokumentu od 1.9.2018

V Darkovicích 1.9.2018

.....
Mgr. Helena Kalusková

Obsah školního vzdělávacího programu ŠKOLA PRO ŽIVOT – ŠKOLA PRO VŠECHNY

1. Identifikační údaje
název ŠVP, údaje o škole, zřizovatel, platnost dokumentu
2. Charakteristika školy
2.1 Stručná charakteristika školy, úplnost, velikost školy
2.2. Charakteristika pedagogického sboru
2.3. Dlouhodobé projekty
3.Charakteristika školního vzdělávacího programu
3.1 Zaměření školy - Charakteristika školního vzdělávacího programu
3.2 Výchové a vzdělávací strategie
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných
3.5. Organizační struktura školy
3.6. Začlenění průřezových témat
4. Učební plán
4.1 Učební plán projektu ŠKOLA PRO ŽIVOT – ŠKOLA PRO VŠECHNY
4.2 Poznámky k učebnímu plánu
5. Učební osnovy
5.1. Klíčové kompetence
5.2. Název vyučovacího předmětu
5.3. Charakteristika vyučovacího předmětu
5.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
5.4.1. Učební osnovy - výstupy jednotlivých oblastí – předmětů – složek a oddílů rozpracované do ročníků
5.5.Etická výchova
5.6. Dopravní výchova
5.7. Finanční gramotnost
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků
6.1.1. Způsoby hodnocení
6.1.2. Kritéria hodnocení
6.2. Autoevaluace školy a její evaluační činnost
6.2.1. Vývoj evaluačních nástrojů, Využití státních evaluačních šetření

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace,
U Kluziště 381/8, 747 17 Darkovice
právní forma – příspěvková organizace – právní subjekt
IČO: 75027437

Ředitelka školy:

Mgr. Helena Kalusková, do funkce jmenovaná od 1.9.1997

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Helena Kalusková

Kontakty:

telefon: 597589122

E-mail: skoladarkovice@seznam.cz
web: <http://www.zsdarkovice.webnode.cz>

Zřizovatel školy:

Obec Darkovice, právní forma: Obec, Dlouhá 180/37,
telefon: 595051105
IČO: 00 63 54 56
web: <http://www.obecdarkovice.cz>

Odloučené pracoviště:

Mateřská škola Darkovice, Březová 1, 747 17 Darkovice

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

ZŠ Darkovice „ŠKOLA PRO ŽIVOT – ŠKOLA PRO VŠECHNY“ je školský dokument, jehož verze je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV)

ŠVP byl projednán Radou školy dne 25.9.2018

V celém textu ŠVP používáme od 1. 9. 2018 terminologii tak, aby odpovídala právním předpisům (novela školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných)

Hlavní důraz klademe na to

- aby žáci chodili do školy rádi
- aby mohli vyjadřovat otevřeně své názory
- aby měli prostor pro otázky a učili se argumentovat
- aby byli vedeni k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení
- aby byli hrdi na svoji školu

Naší snahou je

- vytvářet pozitivní klima ve škole
- věnovat se každému dítěti a individualizovat a diferencovat výuku podle jeho potřeb
- snažit se o vstřícné a podnětné zázemí pro každého žáka i v době mimo vyučování

Bezpečné klima

Naše škola se snaží vytvářet **příjemné a podněcující prostředí** pro žáky, jejich rodiče i učitele, kde existuje vzájemná důvěra a respekt, kde vládou demokratická pravidla a vnitřní kázeň. Léta se již snažíme, abychom žákům nabízeli příjemné a podnětné prostředí. Na vypracování školního řádu se podílelo společně vedení školy, pedagogický sbor, ale i samotní žáci. Vždy dbáme na to, aby práva a povinnosti byly v rovnováze.

Komunikace mezi žáky, učiteli a rodiči je založena na partnerském vztahu. Všichni dostávají možnost vyjádřit se k obsahu výuky, ale i k dění ve škole. Podněty jsou brány s veškerou vážností, diskutuje se o nich nejen s dětmi, ale i s rodiči na třídních schůzkách a mezi pedagogy.

Velký důraz klademe na vytváření příležitostí, při kterých mohou žáci otevřeně hovořit s jistotou, že jim bude nasloucháno, na nastavení rovnocenných podmínek pro všechny děti.

Naší velkou snahou je vytvoření atmosféry, kdy mají děti v učitele důvěru, nebojí se klást otázky, požádat učitele o pomoc či s ním nesouhlasit.

Děláme vše pro to, aby naše škola byla otevřená dětem, rodičům i všem ostatním, kteří mají o nás a o naši práci zájem.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Stručná charakteristika školy, úplnost, velikost školy
--

2.2. Charakteristika pedagogického sboru
--

2.3. Dlouhodobé projekty

2.1 Stručná charakteristika školy, úplnost, velikost školy
--

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace, U Kluziště 381/8 je škola s 1.- 5. ročníkem. Je to nová, moderní škola rodinného typu, kterou navštěvují většinou místní žáci, ale několik žáků je i z vedlejších vesnic. Patří mezi inkluzivní školy, společně vzdělává a vychovává všechny žáky bez ohledu na jejich předpoklady a handicap. Škola umožňuje i vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně i žákům nadaným. V každém ročníku je zpravidla po jedné třídě.

Kapacita školy je 100 žáků. Průměrný počet žáků na třídu je okolo 15 žáků. Pokud počet žáků klesne pod stanovený limit na ročník, škola musí žádat o výjimku z počtu žáků na třídu zřizovatele školy. V budově školy je v prvním patře pět kmenových učeben, kabinet učebních pomůcek, školní archiv, sborovna, ředitelna a sociální zařízení. V přízemí se nachází jedna počítačová učebna, jedna učebna školní družiny, školní jídelna s výdejnou stravy a kuchyní a sociální zařízení. Materiální vybavenost školy je na dobré úrovni, každá z učeben je vybavena interaktivní tabulí, dataprojektorem, počítačem, vizualizérem, magnetickou tabulí, výškově stavitelnými lavicemi a židlemi pro žáky, jednoduchým nábytkem, apod. Součástí školy je mateřská škola, školní družina, školní jídelna a výdejna stravy v MŠ. Školní družina byla u školy zřízena k 1.9.1998. Kapacita školní družiny je od 1.9.2016 - 50 žáků – 2 oddělení.

Odloučeným pracovištěm je MŠ na ulici Březová, která je od školy vzdálena asi 400 m. Kapacita MŠ je od 1.9.2015 - 56 žáků. Mateřská škola má zpravidla dvě třídy. V mateřské škole je výdejna stravy.

Škola sdružuje:

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace, IČO: 75027437		
1. ZŠ – kapacita 100 žáků	IZO: 102 432 091	tel. 597589122
2. MŠ – kapacita 56 žáků	IZO: 150 018 681	tel. 597589107
3. ŠD – kapacita 50 žáků	IZO: 120 004 852	tel. 597589122
4. Školní jídelna - kapacita 150		
5. Výdejna stravy v MŠ		

Budova základní školy je situována zhruba do středu obce . Základní škola Darkovice byla postavena během jednoho roku, díky velké části dotace IROP Moravskoslezského kraje. Škola se začala budovat v červnu 2015 a 1.9.2016 žáci nastoupí k plnění povinné školní docházky – školní rok 2016/2017.

Je to moderní, bezbariérová budova školy s veškerým technickým vybavením a odpovídající všem normám, hygienickým, požárním, atd.

Hygienické zázemí je na dobré úrovni. Počet kabinek, pisoárů a umývadel odpovídá počtu žáků a také zaměstnanců ve škole. Na všech toaletách je k dispozici toaletní papír, tekuté mýdlo a papírové ručníky. Po celé škole je rozvod teplé vody, škola je vytápěna plynovým topením.

Budova MŠ byla postavena v roce 1961.

V roce 2000 byla provedena rekonstrukce celé střechy a izolace půdních prostor.

V roce 2005, během letních prázdnin, prošla budova celkovou rekonstrukcí, včetně nové elektroinstalace, rozvodu vody, osvětlení a renovace topení. Bylo přistavěno sociální zařízení a herní prostory, sklepní prostory, byla provedena rekonstrukce výdejny stravy, včetně zabudování výtahů. Následně byla vyměněna okna, dveře, podlahy a podlahové krytiny. Celá budova byla nově vymalována, bylo provedeno zateplení a fasáda. Na chodník byla položena zámecká dlažba.

V roce 2011 z důvodu navýšení kapacity MŠ na 55 se zrekonstruovalo celé vrchní patro v MŠ a rozšířilo o půdní prostory. Od 1.9.2015 je kapacita MŠ- 56 dětí.

MŠ má dostatečně velké prostory pro hry a další aktivity dětí. Je zde dostatečné množství pomůcek a hraček, které se neustále obměňují a doplňují.

K pohybovým aktivitám žáci ZŠ využívají víceúčelové zařízení KD, tenisové a volejbalové kurty, která jsou v těsné blízkosti školy, prostorů v okolí školy – lavičky, altánek, apod.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat všech prostor školy, okolí školy. Stravování probíhá ve školní jídelně, která se nachází v přízemí v budově školy. Během dne je žákům k dispozici čaj ve školní jídelně.

Technické a provozní vybavení pro vyučování je na dobré úrovni.

Od 1.1.2003 přešla naše škola pod právní subjektivitu.

Právní subjektivita umožňuje školám svobodněji se rozhodovat. Zákon č. 284/2002 sb., kterým se mění zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ukládá v § 24 odst. 4 - obci nebo kraji, který je zřizovatelem školy, která nemá právní subjektivitu .

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Klima školy je příznivé, liberální, vládnou partnerské vztahy. Škola je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a určenými kompetencemi. Program školy je organizován na otevřenosti pro další aktivity dětí.

Jsou stanovena opatření pro zabezpečení objektu školy a bezpečnost žáků a zaměstnanců. Tato opatření jsou deklarována v provozním řádu školy, ve školním řádu a v dalších vnitřních směrnících.

Zázemí pro učitele – vyučující mají k dispozici sborovnu školy se svým místem a počítačem připojeným k internetu, k použití tiskárnu, kopírku, učitelskou knihovnu. Všichni pedagogičtí pracovníci se účastní různých forem dalšího vzdělávání, mají zájem o vzdělávání, a tím prohlubování své odbornosti.

Na škole pracuje 5 učitelů – ženy, 1-2 vychovatelky školní družiny, /dle počtu přihlášených dětí/, asistent pedagoga /dle potřeby/.

Výuka je plně aprobovaná.

Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací učitel 1. stupně, speciálního pedagoga a pro dyslektickou péči.

Všichni pedagogové se průběžně vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Využíváme nabídek vzdělávacích center v Opavě a Ostravě /KVIC, NIDV/

Odbornou pedagogicko – psychologickou pomoc zajišťuje Pedagogicko-psychologická poradna Hlučín, Speciální pedagogické centrum Opava, speciální pedagog na škole, proškolený dyslektický asistent. Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů a specialista pro ekologickou výchovu.

Na naší škole integrujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami - především se specifickými poruchami učení, vadami řeči, tělesným postižením, zrakovým postižením, sluchovým postižením, kterým se věnuje speciální pedagog na škole, dyslektický asistent, asistent pedagoga.

2.3. Dlouhodobé projekty

Během školního roku realizujeme několik projektů rozličně tematicky zaměřených. Obsah projektů vychází z kulturních tradic a momentální nabídky vzdělávacích institucí a aktuálních výchovně vzdělávacích potřeb naší školy. Naše škola spolupracuje se základní školou v sousedním Polsku. Během roku se školy navštěvují - žáci společně s učiteli a účastní se projektů zaměřených na ekologickou výchovu a účastní se společně akcí zaměřených na poznávání historie české a polské republiky.

Škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů např.

- v rámci ekologické výchovy – V I T A
- projekt B E S I P – besedy s dopravními policisty, návštěvy dopravního hřiště, dopravní soutěže a hry, osvědčení - cyklista
- zapojení do sítě M. R. K. E. V. – metodika a realizace komplexní ekologické výchovy. Soustavně usilujeme o kvalitní a trvale se zlepšující zařazení ekologické výchovy do výuky i do celkového života školy ve smyslu Státního programu EVVO a metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k EVVO ve školách a školních zařízeních
- preventivní program – akce vedoucí k vytváření pocitu zodpovědnosti sounáležitosti – besedy na téma toxikomanie, alkohol, šikana, drogy, apod.
- Jarní a podzimní cvičení v přírodě – zaměření na ekologickou výchovu, rozvíjení přírodovědných znalostí, práce s kompasem, odhad, sport
- Velikonoční dílna – výrobky s velikonoční tematikou, velikonoční zvyky, tradice
- Den podle Ámose – jak by si to vše představoval....., jaká má být výuka, co by nemělo chybět...
- Den Země – Projekt „ZAČÍT U SEBE“ – začíná besedou se starostou obce, který žákům přibližuje podmínky týkající se životního prostředí v obci, je mu kladeno spousta dotazů, pak se žáci účastní úklidu v okolí obce a školy, uspořádají výstavku svých výtvarných prací s tematikou - ochrana životního prostředí.
- Den otevřených dveří – možnost nahlédnout a být účasten při výuce žáků, prohlídka školy, dětských výtvarných a školních prací, účast dětí MŠ ve vyučování v první třídě
- Rej čarodějnic – 30. duben – rej v maskách, soutěž o nejhezčí masku, hry, běh na koštěti,

- Požární ochrana očima dětí – výstavka dětských výtvarných prací s požární tematikou, beseda s požárníkem, exkurze v požární zbrojnici a ukázka požární techniky
- Den matek – žáci základní školy a mateřské školy vystupují s kulturním programem pro své nejmilejší – pro maminky, babičky. Za jejich péči a starostlivost je odměněn vlastnoručně vyrobeným dárečkem a kytičkou.
- Olympijský čtyřboj o putovní pohár – žáci 3 okolních škol
- Den dětí – spousta her, zábavy, dobré nálady
- Den na hrázi – akce uspořádána ve spolupráci se složkou hasičů a myslivců – žáci měří síly v orientačním běhu podle značek, plní úkoly z oblasti dopravní výchovy, zdravotvědy, přírodovědy, matematických znalostí, sportovní výkonnosti, apod. Nejlepší jsou odměněni.
- Ukončení školního roku s táborákem, opékáním, diskotékou, spoustou her a zábavy za přítomnosti rodičů, obyvatel obce
- Mikulášská besídka – kulturní vystoupení žáků základní školy a mateřské školy, výstavka dětských prací
- Maškarní rej – dětský maškarní ples – hry, zábava, soutěže, tanec, dětská tombola.
- Vánoční besídka – třídní akce – zpívání, recitace, koledy, tanec, hry, zábava, vánoční tradice,
- Den Slabikáře – loučení se se Slabikářem – už jsme čtenáři, co dokážeme, co umíme přečíst, k čemu je nám čtení, jak nás obohacuje, v čem je přínos, ..
- Školní výlet – každoroční výlet celé školy po krásách naší vlasti, případně - škola v přírodě
- Drakiáda – výroba draků, pouštění, soutěže, kresba draka, nejhezčí drak,
- Zimní radovánky – malování ve sněhu, stavění sněhuláků, soutěže o nejhezčího sněhuláka, koulování, závody, výlet na hory nebo lyž. výcvik
- Den plný vitamínů – poznávání ovoce a zeleniny, kresba ovoce a zeleniny, význam, zařazení, modelování, výstavka, zhotovení ovocných salátů

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech, zaměřených na tvorbu kolektivu, týmu, respektování druhých, učení se pro život.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.

Škola se nachází ve středu obce a je velmi důležitým centrem nejen vzdělávacím, ale i společenským a kulturním. Její činnost, aktivita a život jsou velmi důležité pro místní komunitu. Je nutná její otevřenost nejen k žákům a jejich rodičům, ale i k ostatním obyvatelům obce. Škola se snaží spolupracovat s místními složkami – hasiči, tělovýchovná jednota, myslivci při organizování různých akcí pro děti. Klade důraz na spolupráci a partnerské vztahy s rodiči žáků. Projekty, které škola vymýšlí a realizuje, otvírají prostor pro utváření dobrých vztahů na úrovni rodič – škola, rodič – učitel – žák. Při realizaci těchto projektů má škola možnost přibližovat a vysvětlovat rodičům i širší veřejnosti vlastní záměr, strategie i plány. Má možnost přizvat rodiče na realizaci konkrétních úkolů a nápadů. Zapojování rodičů do činnosti školy a vnímání odpovědnosti povede k tomu, že na dobré činnosti školy bude záležet všem – žákům, rodičům i učitelům /Den matek, Den dětí, Velikonoční akce, Vánoční akce – vazba adventních věnců, apod./

Navázali jsme také spolupráci v některých projektech se školami podobného typu v okolí /olympijský čtyřboj/. Škola spolupracuje i se spádovou školou – účastní se jejich akcí, společných akcí.

Při škole pracují ochotní rodiče a spolupodílejí se na organizování různých akcí pro děti / Mikulášská besídka, Den matek, Maškarní ples, Ples rodičů, Sportovní odpoledne, Den dětí atd./ Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a třídních schůzek /žáci mohou být přítomni při jednání rodičů a učitele/. Úzce spolupracujeme s obcí. Organizujeme nebo se účastníme řady kulturních a sportovních akcí pro širokou veřejnost /Stavění a kácení májky, kulturní programy, Mikulášská besídka, Den matek, Den Země – beseda se starostou obce.../

3.CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy - Charakteristika školního vzdělávacího programu
„ŠKOLA PRO ŽIVOT – ŠKOLA PRO VŠECHNY“

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

3.5. Organizační struktura školy

3.6. Začlenění průřezových témat

Program je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný a radostný život.

Motto:

„... a aby všechny děti chodily do školy rády a dobře je připravila pro život...“.

Náš vzdělávací program je zaměřen na žáka, bere v úvahu žakovy schopnosti, jeho individuální potřeby a osobní maximum. V naší škole budeme vytvářet takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznávaného a zároveň zohledňují možnosti žáka. Vzdělávání má vybavit každého žáka vším potřebným pro spokojený a radostný život.

V naší škole budeme vytvářet takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznávaného a zároveň zohledňují možnosti žáka. Vzdělávání má vybavit každého žáka vším potřebným pro spokojený a radostný život.

Na cestě za vzděláním se jedinec, žák, neustále vyvíjí, stále poznává nové jevy, poznatky, ale zejména se učí poznávat sám sebe, své myšlenky, myšlení, postoje. Prostředí ŠVP ho má podněcovat a vést k vlastnímu sebehodnocení. Důležité je i uvědomění si své pozice v kolektivu ostatních žáků a snahu vybudovat a obhájit si své „místo.“ Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Vedeme žáka k odpovědnosti za své učení a chování. Spoluprací, vzájemnou pomocí se žáci učí vytvářet hezké vztahy k druhým lidem.

Vede žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a učí děti žít dle ekologických a environmentálních principů. Vytváření příjemného prostoru a podmínek pro učení napomáhá vytváření pozitivního klimatu ve škole. Cílem je prožívat hezké okamžiky v příjemném a zdravém prostředí.

Cesta za vzděláním musí být živá, neustále se proměňující, hledající, zkoušející, nacházející, navazující na místní tradice, zaměřená na praktický život. Učitel provází žáka na této cestě, volí nejvhodnější metody a formy práce, vhodně zapojuje evokaci, motivaci, a tím vtahuje žáka do maximální účasti na učení. Smyslem je vybavit žáka základními klíčovými kompetencemi – kompetencí k učení a k řešení problémů, kompetencí komunikativní, sociálními a personálními kompetencemi, občanskými i pracovními. Hlavním posláním školy je vzdělávat v souladu s možnostmi a schopnostmi žáka, s důrazem na porozumění a využití poznatků a dovedností pro běžný život.

1) VYTVÁŘET POHODOVÉ ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ – PRO VŠECHNY - PRO ŽIVOT

Pohoda školního prostředí není dána školními prostorami samými, ale pohodu prostředí vytvářejí lidé, kteří v tomto prostředí pracují a toto prostředí navštěvují. Pro vytvoření pohody prostředí je důležité mít ve škole příznivé klima. Ve škole jsou si žáci, učitelé i rodiče partnery. Dokáží se vzájemně informovat, podpořit ve svém snažení. Dnes je samozřejmostí, že k dětem jsou všichni ve škole vstřícní, děti školu využívají a neničí, všichni společně rádi prožívají hezké okamžiky - na výletech, při různých třídních akcích a dalších tradičních akcích školy. Práce ve škole je vhodně doplňována relaxačními aktivitami. Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemný, a tak napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy

2) ZDRAVĚ UČIT - VZDĚLÁVAT SE – PRO VŠECHNY – PRO ŽIVOT

Rámcový vzdělávací program předpokládá nejen smysluplné stanovení cílů výchovně - vzdělávacího programu školy, ale také co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení, možnost volit nejvhodnější metody a formy práce učitele, vhodně zapojovat evokaci a motivaci, a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Chceme žáky učit takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatňovat v životě, méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praktický život. Vybavit žáky klíčovými kompetencemi – schopnostmi - k učení a k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými a pracovními. Hlavním posláním školy je vzdělávat se pro život. Vycházíme z oblastí a oborů RVP ZV.

Jsou to tyto oblasti: Jazyk a jazyková komunikace (předměty ŠVP: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk), Matematika a její aplikace (předmět ŠVP: Matematika), Informační a komunikační technologie (předmět ŠVP: Informatika), Člověk a jeho svět (předměty ŠVP: Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda), Umění a kultura (předměty ŠVP: Hudební výchova, Výtvarná výchova), Člověk a zdraví (předměty ŠVP: Tělesná výchova) a Člověk a svět práce (předmět ŠVP: Svět práce). Aby byly u žáků rozvíjeny schopnosti a dovednosti nejen v samotných předmětech, ale například i v rámci volitelných předmětů a v zájmových kroužcích.

3) VYCHOVÁVAT LIDSKOU OSOBNOST – PRO ŽIVOT – PRO VŠECHNY

Každý živý tvor na tomto světě je jedinečný a zranitelný. Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe působí. Osobnost tvoří opět osobnost. Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu. Vedeme je k volbě povolání, preferujeme výuku pracovního vyučování. Naplňování klíčových kompetencí, estetická výchova a dramatická výchova jsou základy školního dění, kterého se žák účastní.

4) INTEGROVAT – ŠKOLA PRO VŠECHNY

Integrační program školy je postaven na odborné zdatnosti všech vyučujících, na spolupráci s PPP, SPC a rodiči. Věnujeme se dětem, které nejsou dostatečně připravené na školní docházku, již v období před jejich nástupem do školy. Od první třídy dochází k součinnosti třídních učitelů, psychologa a speciálních pedagogů s žáky a jejich rodiči. Klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny. Mimo to se všichni učíme respektování individuálních potřeb dětí, vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat..

5) POROZUMĚT PRÁCI S INFORMACEMI – ŠKOLA PRO ŽIVOT

Program zavádění informačního prostředí je zaměřen na co nejefektivnější práci s informacemi a vytváření informačního prostředí. Od první třídy jsou děti vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, pracují s daty a učí se je zpracovávat. Všichni žáci mohou využívat učebnu s počítači k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem. Od první třídy se děti učí plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit.

6) SPORTOVAT – ŠKOLA PRO ŽIVOT

Klasickou výuku tělesné výchovy mohou doplňovat například kurzy plavání nebo letní či zimní sporty. Výuka tělesné výchovy je zařazena do oblasti Člověk a zdraví

7) ROZVÍJET DEMOKRACII – ŠKOLA PRO ŽIVOT

Setkávání a další projekty napříč třídami, napříč „školou“. Spojujeme věkové skupiny, aby starší předali své dovednosti těm mladším a naučili se zodpovědnosti.

8) MÍT PREVENTIVNÍ PROGRAM–NEBEZPEČÍ– ŠKOLA PRO ŽIVOT

Velká péče je věnována preventivním programům. Součástí školního plánování je Minimální preventivní program. Z něho vychází spolupráce s odborníky na organizaci akcí pro žáky. Máme v nabídce několik druhů kroužků. Kroužky navštěvují žáci proto, aby vyplnili volný čas. Děti přicházejí a mohou si zahrát hry, poslechnout muziku, sportovat, popovídat si. Jindy je jim nabídnut cílený program, výlet nebo pomocná ruka při učení nebo psaní domácího úkolu. V odpoledních hodinách je pro žáky školní družiny denně přístupná učebna výpočetní techniky, tělocvična, hřiště a školní dvorek.

9) KOMUNIKOVAT S VEŘEJNOSTÍ – PARTNERSTVÍ – ŠKOLA PRO ŽIVOT

Oblast, která je pro školu významná, je oblast - komunikace s veřejností - zejména rodičovskou. Rodiče si zvykli na pravidelné konzultace, třídní schůzky, společné akce, výlety. Zapojujeme se do soutěží, olympiád, zápasů.

10) VYTVÁŘET PODMÍNKY PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ – ŠKOLA PRO VŠECHNY

Významnou součástí rozvoje školy je podpora DVPP.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Pojetí, cíle a klíčové kompetence základního vzdělávání na ZŠ Darkovice z pohledu RVP

Základní vzdělávání má žákům: pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Instituce poskytující základní vzdělání mají podle RVP tyto cíle (KOMPETENCE):	Projekt „ŠKOLA PRO ŽIVOT – ŠKOLA PRO VŠECHNY“
1) umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení (KOMPETENCE K UČENÍ)	· v učení je kladen důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací; · je počítáno se sebehodnocením žáka; · žák si plánuje, organizuje některé akce mimo vyučování · žák má radost z učení · žák se účastní různých soutěží a olympiád · žák dostává zajímavé domácí úkoly · žák má umožněno realizovat vlastní nápady – tvořivost ...
2) podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů (KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ)	· učitel připravuje vyučování tak, aby žák hledal různá řešení, řešil netradiční problémové úlohy; · žák se aktivně zapojuje - myšlenky, nápady ve školním časopise · žák se zapojuje do soutěží · žák se zapojuje do soutěží, do problémů školního života; ...
3) vést žáky k všestranné a účinné komunikaci (KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ)	· učitel klade důraz na adekvátní verbální i neverbální komunikaci – s žákem, s dospělým ve škole i mimo školu; · žák obhajuje svůj názor · učitel podporuje přátelské vztahy ve třídě a mezi třídami · společné akce ZŠ a MŠ · žák se účastní na projektech; ...

4) rozvítet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých (KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ)	· učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení; · žák prokáže schopnost střídat role ve skupině; · žák prezentuje řešený projekt, svou dovednost, ... · žák se podílí na upevňování dobrých mezilidských vztahů · žák respektuje různá hlediska a čerpá z toho poučení · žák si utváří pozitivní představu o sobě samém – sebedůvěra, samostatný rozvoj. ...
5) připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti (KOMPETENCE OBČANSKÉ)	· učitel i žák respektují práva a dodržují povinnosti nejen při dodržování školního řádu; · učitel i žák respektují individuální rozdíly, kulturní a náboženské odlišnosti spolužáků ve třídě · žák jedná zodpovědně a uvědoměle · žáci stanovují v třídních kolektivech svá pravidla chování. ...
6) vytvářet u žáků potřebu projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě (OSOBNOSTNĚ SOCIÁLNÍ A ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA)	· učitel klade důraz na prožitek zejména při vyučování ČJ, prvouky, přírodovědy, estetických výchov ...; · žák jedná v přírodě jako správný turista; · žák dokáže správně roztrždit odpady; · ...

7) učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví (OSOBNOSTNĚ SOCIÁLNÍ VÝCHOVA)	· žáci jsou obklopeni esteticky podnětným a zdravým prostředím, na jehož tvorbě se společně podílejí; · řešení problémů jednotlivých žáků je realizováno ve spolupráci PPP, SPC, třídního učitele, rodičů, ...; · žáci a třídní učitelé se aktivně účastní komunikačních třídnických hodin; ...
8) vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi (MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA)	· žáci jsou vedeni – motivováni k aktivní účasti na hodinách
9) pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci (KOMPETENCE PRACOVNÍ)	· žáci jsou vedeni – motivováni k aktivnímu zapojení do předmětu svět práce a ke zvládnutí hodnocení a sebehodnocení; · žáci se zapojují v poznávacích exkurzích; · žáci se zapojují v zájmových aktivitách ve škole i mimo školu a do vydávání školního časopisu; ...

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Naše základní škola je otevřená všem žákům, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům nadaným a mimořádně nadaným, kteří z různých důvodů vyžadují individuální přístup a péči. Snažíme se pro ně vytvářet přátelské a bezpečné prostředí, které je zároveň podnětné a tím umožňuje jejich další rozvoj.

Podpůrná opatření

Pět stupňů podpůrných opatření (podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání, podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení).

1. stupeň podpůrných opatření

Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu

(1) Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka.

(2) Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

(3) Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

PLPP (plán pedagogické podpory) sestaví pro žáka učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP bude mít písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojených znalostí a dovedností. Výstupy vzdělávání se neupravují. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i s žákem samotným.

Žák je sledován po dobu tří měsíců. Pokud je PLPP pro žáka dostačující, provede vyučující kontrolní zápis a v PLPP pokračuje.

Pokud se stav žáka nezlepší, bude po dohodě s rodiči vyšetřen v školském poradenském zařízení.

(4) Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

(5) S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny

V případě, že se ve škole vyskytne žák se speciálními vzdělávacími potřebami, kterému ŠPZ doporučí předmět speciálně pedagogické péče, škola zajistí jeho výuku.

Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola nebo školské zařízení žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

2. - 5.stupeň podpůrných opatření

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinacích různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami žáka. Konkrétní druh podpůrného opatření lze poskytovat pouze v jednom stupni.

(1) Ředitelka školy určí ve škole pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami.

(2) Pro účely poskytování poradenské pomoci školským poradenským zařízením zajistí škola bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával.

(3) Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít zákonný zástupce žáka také na základě svého uvážení.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o

- a) úpravách obsahu vzdělávání žáka,
- b) časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání,
- c) úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka,
- d) případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka

Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka.

IVP (individuální vzdělávací plán) pro žáka vypracuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem od 2. stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka.

Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

Asistent pedagoga

Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáka či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření nebo podle § 18 odst. 1. Asistent pedagoga pomáhá jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb.

Asistent pedagoga pracuje podle potřeby se žákem nebo s ostatními žáky třídy, oddělení nebo studijní skupiny podle pokynů jiného pedagogického pracovníka a ve spolupráci s ním.

Hlavními činnostmi asistenta pedagoga jsou

- a) pomoc při výchovné a vzdělávací činnosti a pomoc při komunikaci se žáky, zákonnými zástupci žáků a s komunitou, ze které žák pochází,
- b) pomoc žákům v adaptaci na školní prostředí,
- c) pomoc žákům při výuce a při přípravě na výuku; žák je přitom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti,
- d) nezbytná pomoc žákům při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde škola v souladu se zápisem do školského rejstříku uskutečňuje vzdělávání nebo školské služby,
- e) další činnosti uvedené v jiném právním předpise¹⁾.

Není-li dále stanoveno jinak, může asistent pedagoga poskytovat podporu při vzdělávání žákovi nebo více žákům současně, nejvýše však 4 žákům ve třídě, oddělení nebo studijní skupině, a to s ohledem na povahu speciálních vzdělávacích potřeb těchto žáků; v případě škol, tříd, oddělení nebo studijních skupin zřízených podle § 16 odst. 9 zákona nebo jedná-li se o asistenta pedagoga podle § 18 odst. 1, může být počet žáků připadajících na asistenta pedagoga vyšší.

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifickým žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Pro nadané žáky ředitelka školy vytváří skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu naší školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje na základě závěrů psychologického a pedagogického vyšetření žáka třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. IVP bude mít písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP budeme vycházet z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení budou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení tak, aby byl IVP zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola doporučení obdržela. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Naplňování IVP vyhodnocuje jednou ročně školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas s IVP zákonného zástupce žáka a seznámí s IVP všechny vyučující žáka. Poté předá informace o zahájení podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

3.5. Organizační struktura školy

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace U Kluziště 381/8, 747 17 Darkovice			
pravidelné denní vyučování ŠD ŠJ		pravidelné denní vyučování VS při MŠ	
učitelé ZŠ		učitelé MŠ	
rodiče žáků		rodiče žáků	
školní rada, odbor školství Hlučín, MŠMT, ČŠI		odbor školství Hlučín, MŠMT, ČŠI	

Organizace výuky a převládající metody a formy práce učitele

Výuka se řídí rozvrhem hodin. Rozvrh je sestavován tak, aby pokud možno byly hlavní předměty zařazeny do začátku vyučování. Na základě požadavku vyučujících je možné rozvrh tříd upravit tak, aby projekty s integrujícími přesahy mezi obory či oblastmi byly efektivně realizovatelné. Určujícím je zachování – vyrovnaní počtu hodin v rozvrhu tříd – plánu jednotlivých předmětů za čtvrtletí školního roku. Vyučování může probíhat v rytmu vyučovacích hodin, různě dlouhých projektů, popřípadě epoch. Při vyučování nesmějí být překročeny hygienické limity a další zákonné normy. Učitel vyučování organizuje tak, aby došlo k co nejaktivnějšímu zapojení žáků do procesu učení. Volí nejefektivnější metody a formy práce, vhodně zapojuje motivaci, model E-U-R (evokace, uvědomění si významu, reflexe) a další metody kritického myšlení, a tak vtahuje žáka do maximální spoluúčasti na učení. Proces učení orientuje učitel na žáka, na jeho individuální potřeby, tedy individualizuje výchovně vzdělávací program a současně respektuje potřeby dítěte, jeho temperament, styl učení, individuální zvláštnosti, talent a podobně. Ve své práci využívá metody konstruktivistické pedagogiky. Učitel je garantem toho, že při jeho vyučování je vytvořeno takové zázemí pro žáky, které bude rozvíjet jeho tvořivost a současně respektovat žakovy možnosti – osobní maximum. Provázanost mezipředmětových vztahů – integrující přesahy předmětů a kooperace učitelů vytvoří výrazně lepší podmínky pro zdravé a efektivní učení.

3.6. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata v sobě zahrnují všechny klíčové kompetence a jejich realizace navazuje na filozofii ŠKOLA PRO ŽIVOT-ŠKOLA PRO VŠECHNY a práci každého učitele. V určitém slova smyslu můžeme najít realizaci výstupů jednotlivých průřezových témat prakticky v každém oboru, každé oblasti a v každém ročníku.

Efektivní zvládnutí průřezových témat vyžaduje dohled nad realizací průřezového tématu. Efektivní zvládnutí výstupů průřezového témat je zajištěno dohodou učitelů o realizaci jednotlivých výstupů.

Tabulka souhrnná i tabulky jednotlivých témat jsou k textu přiloženy za tabulkami učebních plánů. Jednotlivá průřezová témata jsou:

OSOBNOST - Osobnostní a sociální výchova

DEMOKRACIE - Výchova demokratického občana

GLOBÁLNÍ EVROPA - Výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech

PŘÁTELSKÁ ŠKOLA - Multikulturní výchova

NENÍČITEL PŘÍRODY - Environmentální výchova

4. Učební plán

4.1 Učební plán projektu ŠKOLA PRO ŽIVOT – ŠKOLA PRO VŠECHNY

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán Školního vzdělávacího programu „ ŠKOLA PRO ŽIVOT - ŠKOLA PRO VŠECHNY“ vychází z učebnímu plánu RVP ZV. V tomto plánu jsou stanoveny minimální časové dotace. V našem učení plánu jsme tyto dotace respektovali.

Tabulka počtu hodin učebnímu plánu podle oblastí a oborů – předmětů vycházejících RVP:

První stupeň	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Umění a kultura		Člověk a zdraví	Člověk a svět práce	Volitelné předměty (Disponibilní hodiny)	Celková časová dotace na předmět
	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk				Hudební výchova	Výtvarná výchova	Tělesná výchova			
Český jazyk a literatura	33									7	40
Cizí jazyk – první - Aj		9								2	11
Matematika			20							4	24
Informatika				1							1
Prvouka					6					1	7
Přírodověda					3					1	4
Vlastivěda					3					1	4
Hudební výchova						5					5
Výtvarná výchova							7				7
Tělesná výchova								10			10
Svět práce									5		5
Volitelné předměty											0
První stupeň - minimální čas. dotace	33	9	20	1	12	12		10	5	16	118
RVP ZV	33	9	20	1	12	5	7	10	5	16	118
ŠKOLA PRO VŠECHNY-ŠKOLA PRO ŽIVOT	33	9	20	1	12	12		10	5	16	118

3.2. Poznámky k učebnímu plánu

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu ŠKOLA PRO ŽIVOT - ŠKOLA PRO VŠECHNY dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

ČESKÝ JAZYK

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. – 5. ročníku je členěn na čtení a literární výchova, jazykové vyučování, slohový výcvik, psaní. O časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující. Ve 2. – 5. ročníku se psaní vyučuje v týdnu zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina. Předmět je posílen o 7 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace.

CIZÍ JAZYK

Ve výuce cizích jazyků nabízí učební plán výuku anglického jazyka od první třídy. Předmět je posílen o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace – vyučuje se 1 h/t v 1. třídě a 1 h/t ve 2. třídě.

MATEMATIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Předmět matematika je posílen o 4 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace

INFORMATIKA

Vzdělávací obsah je realizován - 1 hodina na 1. stupni

PRVOUKA, PŘÍRODOVĚDA, VLASTIVĚDA

Předmět prvouka je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. Předmět vlastivěda je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace a přírodověda je posílena o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. Očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět jsou naplňovány v předmětech Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda.

V rámci dané časové dotace se vyučuje i učivu z oblasti výchovy ke zdraví a dopravní výchově. K realizaci je doporučován kompletní výukový program péče o zubní zdraví – projekt „Zdravé zuby“.

Je zde zařazena etická výchova, ekologická výchova, sexuální výchova, prevence, výchova ke zdraví.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

V 1. – 5. ročníku je vyučováno vždy 2 hod/týdně po 1 vyučovací hodině.

Ve 2.- 4. ročníku se žáci účastní plaveckého výcviku, podle možností a zájmu rodičů žáků může být zařazeno plavání i v 1. a 5. ročníku, kde však již rodiče těchto žáků se podílejí na provozních nákladech spojených s výukou plavání.

Žáci se účastní lyžařského výcviku, podle možností a zájmu zákonných zástupců žáků, může být zařazeno v 1. - 5. ročníku.

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle předmětů tak jak jsou vyučovány ve Školním vzdělávacím programu „ŠKOLA PRO VŠECHNY – ŠKOLA PRO ŽIVOT“

Předměty	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	I.stupeň
Český jazyk a literatura	8	9	9	7	7	40
Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
Matematika	4	5	5	5	5	24
Informatika	0	0	0	0	1	1
Prvouka	2	2	3	0	0	7
Přírodověda	0	0	0	2	2	4
Vlastivěda	0	0	0	2	2	4
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Svět práce	1	1	1	1	1	5
Volitelné předměty	0	0	0	0	0	0
Celková časová dotace	20	22	25	25	26	118

Předmět - ročník	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	celkem
	ŠVP	ŠVP	ŠVP	ŠVP	ŠVP	
Český jazyk	5 + 3	8 + 1	8 + 1	6 + 1	6 + 1	33 + 7
Cizí jazyk	+1	+1	3	3	3	9 + 2
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4
Prvouka	2	2	2 + 1	-	-	6 + 1
Přírodověda	-	-	-	2	1 + 1	3 + 1
Vlastivěda	-	-	-	1 + 1	2	3 + 1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Svět práce	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Informatika	-	-	-	-	1	1
Disponibilní dotace	2	3	3	3	3	9
Týdenní dotace	20	22	25	25	26	118
	16 + 4	19 + 3	22 + 3	22 + 3	23 + 3	102 + 16

5. Učební osnovy
5.1. Klíčové kompetence
5.2. Název vyučovacího předmětu
5.3. Charakteristika vyučovacího předmětu
5.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
5.4.1. Učební osnovy - výstupy jednotlivých oblastí – předmětů – složek a oddílů rozpracované do ročníků
5.5. Etická výchova
5.6. Dopravní výchova
5.7. Finanční gramotnost

5. Učební osnovy

Učební osnovy, tedy výstupy jednotlivých oblastí, respektive oborů (předmětů) jsou rozpracovány do ročníkových výstupů. Jsou materiálem, na kterém se bude soustavně pracovat a který z jednoho školního roku na druhý dozná změn souvisejících jak s pokrokem vědy a techniky, tak se změnami ve společnosti a podobně. Časem bude jistě souviset se změnami v pedagogice, případně s organizačními změnami ve škole. Je pravděpodobné, že v budoucnu bude docházet k dalšímu propojování oborů i oblastí, proti stavu této aktuální verze školního vzdělávacího programu ŠKOLA PRO ŽIVOT – ŠKOLA PRO VŠECHNY. Učební osnovy volitelných a nepovinných předmětů navazují na učební osnovy předmětů, ze kterých vycházejí. Jejich program je upřesněn v tematických plánech učitelů.

5.1. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

Osvojování klíčových kompetencí nelze tedy na úrovni základního vzdělávání považovat za ukončené, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ přípravy žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu rámcových vzdělávacích programů je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

Jednotlivé kompetence jsou rozvíjeny ve vzdělávacích oblastech, které jsou přehledně uvedeny v následující tabulce. Požadované znalosti a dovednosti žáků jsou formulovány jako praktické výstupy ZŠ Darkovice.

Žáci ZŠ Darkovice jsou vedeni k tomu, aby se učili pro život, a aby si uvědomovali, že naše škola je pro všechny.

Školní vzdělávací program je sestaven tak, aby žáci nepřijímali jen hotové teoretické informace, ale osvojili si i způsoby řešení reálných životních problémů. Za klíčové považujeme tyto životní kompetence: schopnost zvolit si zdravý způsob života (zdraví), schopnost komunikace a spolupráce, schopnost řešit problémy, umět se učit, zvolit si vhodné povolání (práce, podnikatelské dovednosti), rozvoj citovosti (city), tvořivosti, tolerance a zodpovědnosti (občan). Tyto kompetence jsou rozvíjeny ve všech oblastech - oborech.

Klíčové kompetence i průřezová témata chápeme jako filozofii školy. S touto filozofií je ztotožněn každý učitel a tím i žáci, kteří si vybrali naši školu.

Klíčové slovo uvozující klíčovou kompetenci	Výklad obsahu klíčového slova
učit se	Používá učební strategie, které odpovídají jeho možnostem.
řešit problém	Nalézá vhodné postupy pro vyřešení problému.
komunikovat	Dorozumí se s ostatními lidmi a porozumí informacím.
spolupracovat	Dohodne se o práci, jejím průběhu a výsledcích.
občan	Dodržuje společností dohodnuté normy a pravidla.
práce	Plní zadané úkoly podle svého osobnostního maxima.
podnikatelské dovednosti	Efektivně promýšlí vlastní práci i práci druhých.
tvořivost	Nalézá další cesty vedoucí k dosažení výsledku.
city	Pochopí druhého a pomůže mu.
zdraví	Respektuje filozofii rozvoje zdravého života

Tabulku chápeme takto: každá oblast umožňuje realizovat většinu klíčových kompetencí stanovených RVP. V tabulce uvádíme vždy jenom tu kompetenci, kterou pokládáme v této oblasti za převládající.

Vzdělávací oblast	Cíl vzdělávací oblasti	PŘEVLÁDAJÍCÍ	
		klíčové kompetence	ostatní rozvíjené klíčové kompetence
JAZYK Jazyk a jazyková komunikace	schopnost dorozumět se s ostatními lidmi a porozumět informaci	komunikovat	učit se řešit problém spolupracovat tvořivost
MATEMATIKA Matematika a její aplikace	zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů	řešit problém	učit se komunikovat tvořivost spolupracovat
INFORMATIKA Informační a komunikační technologie	schopnost porozumět, třídit a zpracovávat informace	řešit problém	učit se tvořivost zdraví podnikatelské dovednosti
SPOLEČNOST Člověk a společnost	poznávání člověka a jeho postavení v systému lidské společnosti v minulosti i dnes	občan	city řešit problém spolupracovat komunikovat učit se
PŘÍRODA Člověk a příroda	rozumové poznávání přírodních zákonitostí a zařazování do systému.	řešit problém	spolupracovat komunikovat učit se zdraví občan
UMĚNÍ Umění a kultura	poznávání okolního světa	city	tvořivost komunikovat spolupracovat řešit problém
ZDRAVÍ Člověk a zdraví	osvojení zdravého životního stylu a ochrana vlastního zdraví	zdraví	spolupracovat občan řešit problém komunikovat

Rozvoj klíčových kompetencí uskutečňujeme například na těchto akcích:

	učít se	řešit problém	kommunikovat	spolupracovat	občan	práce	podnikatelské dovednosti	tvorivost	city	zdraví	zdraví
Vítání prvňáčků			X	X	X				X		
Společné výlety rodičů a třídy a další třídní akce			X	X	X		X	X	X	X	
Podzimní a jarní cvičení v přírodě, ozdravné pobyty na horách -výlet	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Oslavy, výročí založení školy – kulturní vystoupení		X	X	X	X	X	X	X	X		
Mikulášská besídka - prosinec		X	X	X	X		X	X	X		
Předvánoční třídní den –vánoční besídka		X	X	X	X		X	X	X		
Spaní ve škole v průběhu škol. roku			X		X				X		
Pěvecké soutěže		X	X	X	X	X	X	X			X
Literární a recitační soutěže		X	X	X		X		X			
Školní výlety	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prezentace školy výstavy. den otevřených dveří			X	X	X	X	X	X			
Maškarní ples		X	X	X	X	X	X	X	X		
Projektové dny		X	X	X	X	X	X	X	X		X
Reprezentace školy na různých typech soutěží	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Projekt třídění odpadů, sběr papíru, úklid	X	X	X	X	X	X				X	X
Sportovní kurz - plavání		X	X	X	X	X	X	X	X	X	

Učební osnovy jsou k základnímu textu přiřazeny v následujícím pořadí:

5.2. Název vyučovacího předmětu

5.2.1 Český jazyk a literatura 5.2.2 Cizí jazyk – jazyk anglický 5.2.3 Matematika 5.2.4 Informatika 5.2.5 Prvouka 5.2.6 Přírodověda 5.2.7 Vlastivěda 5.2.8 Hudební výchova 5.2.9 Výtvarná výchova 5. 2.10 Tělesná výchova 5.2.11 Svět práce	

5.3. Charakteristika vyučovacího předmětu

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk a literatura, anglický jazyk. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení. Z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Z tématického okruhu Osobnostní rozvoj část „Rozvoj schopnosti poznávání“

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Z tématického okruhu Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, lidová slovesnost a zvyky tradice národů Evropy).

Multikulturní výchova

Tématický okruh Multikultura (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem).

Mediální výchova

Tématické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

5.2.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1.stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá ve všech třídách 1. – 5. třídy. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět je posílen o 7 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace.

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků,
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- Seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam,
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
 - vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Snažíme se proto tuto jejich dovednost rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti čte s porozuměním jednoduché texty	čtení uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků poslech literárních textů uplatnění přirozené intonace <i>praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</i>	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj -rozvoj schopnosti poznávání
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. rozumí pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, dialog, mluvčí a posluchač <i>komunikační žánry: pozdrav, oslovení, prosba, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu;</i>	1. - 3.	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace – dovednost pro sdělování verbální i neverbální
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty <i>základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</i> <i>praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</i>	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace rozlišování vět podle postoje mluvčího	3.	OSV – Soc. rozvoj: Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči dbá na správné tempo řeči a pravidelné dýchání	rozvíjení znělého hlasu návuk přiměřeného tempa řeči a správného dýchání, nonverbální prostředky základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	1. - 3.	VMEGS – jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	členění jazykového projevu	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	souvislé jazykové projevy využívání jednoduché osnovy	3.	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	1.- 3.	MKV – lidské vztahy (rozvíjení empatie)
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše písmena a číslice dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky převádí slova z mluvené do psané podoby dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu abeceda 2.-3.	3.	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	plynulý a úhledný písemný projev psaný projev : vypravování,	2. - 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
opisuje a přepisuje krátké věty	žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky tvoří slabiky rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově rozklad slova na slabiky, slovo, slabika, analýza, syntéza slabik, krátké, dlouhé hlásky, počet slov ve větě	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	2. - 3.	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	třídění slov seznamování se s některými slovními druhy	2. - 3.	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	ohebné a neohebné slovní druhy	2. - 3.	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	souvislý mluvený projev význam slov	2. - 3.	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací prostředky: spojky, vztažná zájmena, příslovce	2. - 3.	MKV – lidské vztahy (rozvíjení empatie)
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	2. - 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: zvukové prostředky.			
odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů – mimo morfologický šev velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu návik psaní velkých písmen na začátku věty, ve vlastních jménech, názvů knih a pohádek, zvířat, měst, vesnic, hor, řek vybraných států, ulic, zeměpisných názvů	2. - 3.	OSV – Soc. rozvoj: Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku. pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy	1. - 3.	OSV – Sociální rozvoj: Komunikace – dovednost pro sdělování verbální i neverbální
vyjadřuje své pocity z přečteného textu. reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	líčení atmosféry příběhu zážitkové čtení a naslouchání	3.	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších , odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	3.	MKV – lidské vztahy (rozvíjení empatie)
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	dětská literatura volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně tvůrčí psaní, krásná literatura vlastní výtvarný doprovod lit.druhy a žánry: hádanka, rozpočítadlo, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka lit.pojmy: spisovatel, básník, kniha ,	1. - 3.	VMEGS – jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:	čtenář, divadelní představení, herec, režisér, <i>verš</i>, <i>rým</i>, <i>přirovnání</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním	4. - 5.	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění)
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	4. - 5.	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	orientace v textu výpisky Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon	4. - 5.	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílů mezi informativním a zábavným sdělením) OSV - Sociální rozvoj (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku	4. - 5.	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	pravidla dialogu Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost	4. - 5.	OSV – Sociální rozvoj – komunikace, pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací	4. - 5.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	členění vět, frázování, síla a barva hlasu	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry popíše jednoduché předměty, činnosti a děje opisuje a přepisuje jednoduché texty píše správně a přehledně jednoduchá sdělení píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ovládá hůlkové písmo tvoří otázky a odpovídá na ně	orientace ve stavbě textu členění na odstavce	4.- 5.	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	4. - 5.	
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu	4.	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Stavba slov – kořen, předpona, přípona	4. - 5.	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. pozná podstatná jména a slovesa	Tvarosloví: slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. odlišuje větu jednoduchou od souvětí,	Skladba: práce s větou souvětí souřadné, podřadné, spojovací výrazy	4. - 5.	OSV – Sociální rozvoj (komunikace v různých situacích)
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	výstavba věty, základní větné členy věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	4. - 5.	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	rozmanité spojovací výrazy	4. - 5.	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik určuje samohlásky a souhlásky seřadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	Pravopis lexikální: vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	4. - 5.	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. dramatizuje jednoduchý příběh vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim	4. - 5.	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. dramatizuje jednoduchý příběh vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení	tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma	4. - 5.	MKV – Multikulturalita – vyprávění podle osobních zkušeností nebo četby

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: podle daných otázek čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti			
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	druhy a žánry dětské literatury	4.	MKV – Multikulturalita – vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobní zkušenosti nebo četby
	literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	5.	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	literární pojmy: přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy verš, rým	4. - 5.	

5.2.2 Cizí jazyk – anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován v 1. -5. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou. Předmět je posílen o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzační frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves).

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:: Anglický jazyk	Období: 1. - 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i>	pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty	1.-3.	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov, porovnávání a naslouchání)
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	slovní zásoba z tematických celků pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení reakce na otázky, čas a směr, cesta četba z autentických textů	1.-3.	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci			

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. - 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	abeceda (spelling) psaní tematické slovní zásoby používání slovníku s výslovností	3.	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy používá abecední slovník učebnice.	abeceda, hláskování (jména)	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- kladné a záporné příkazy - odlišnosti českého a anglického slovosledu	4. - 5.	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov, porovnávání a naslouchání)
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména	- vypravovat a zahrát pohádku - slovní zásoba z tematických celků - pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování přiřazuje známá slova a věty k obrázkům rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	místa - četba autentického textu - poslech a sledování, práce s internetem, jednoduchý e-mail, dopis, SMS, chápání slov v kontextu		VDO – Občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity)
zapojí se do jednoduchých rozhovorů pozdraví a poděkuje zopakuje z paměti básničku či říkanku aktivně se zapojí do jednoduché konverzace pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, zeptá se na čas a odpoví, kolik je hodin, jednoduše o něco požádá a poděkuje	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení		VDO – Občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat sdělí své jméno a věk srozumitelně vyslovuje jednoduchý čtený text se známou slovní zásobou čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	- četba autentického textu, četba pohádek - četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba)	4. - 5.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí	- otázky s „who/ wat/ when/ where/ how/why“ - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - reakce na otázky, čas a směr, cesta - četba autentického textu slovní zásoba z tématických celků - odvození významu slova z kontextu - tvorba otázky a záporu - porovnávání smyslu textů - reprodukce čteného a slyšeného textu - řikanky, básničky a písničky, jedn.obrázkové knihy	4. - 5.	MKV – Lidské vztahy (význam kvality lidských vztah, tolerance, empatie)
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu (v časopise nebo na webové stránce), který se vztahuje k osvojovaným tématům nalezne známá slova a věty v jednoduchých textech, např. o rodině a volném čase			
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) jednoduše popíše obrázek. svými slovy vyjádří smysl textu.	- sloveso „to be / to have, can“ v oznamovací větě, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary - přítomný čas prostý - určování počitatelnosti s „much/many“ - podstatná jména - vybraná přivlastňovací přídavná jména - základní a řadové číslovky	4. - 5.	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání)
vyhledá známá slova v obrázkovém slovníku nebo v anglicko-české a česko-anglické části tištěného			

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
slovníku používá dvojjazyčný slovník	- vazba „there is /there are“ - sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu - předložky místa a času - člen určitý a neur. - množné číslo pod. jmen - zájmena ukaz. a přivlast. - plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti - přivlastňovací a ukazovací, tázací zájmena, určení polohy předmětů - porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích		MKV-Multikulturní výchova – multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhých)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života <i>je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</i> odpoví na krátkou jednoduchou zprávu napíše pohlednici, blahopřání nebo krátký neformální dopis kamarádovi. vyplní osobní údaje do formuláře <i>je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</i> obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu rozumí krátkým a jednoduchým pokynům v textu	• pohlednice z prázdnin • leták a plakát • krátký neformální dopis • blahopřání • pravopis osvojených slov a tvarů • jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě	4. - 5.	

5.2.3 Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je určen pro všechny ročníky 1. stupně. Předmět matematika je posílen o 4 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace. Předmět vyžaduje velkou škálu forem realizace. Často začínáme krátkodobé projekty. Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti,
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů
- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,

- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí,

Kompetence pracovní

- Seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů,
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci,
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	manipulace s předměty počítání prvků	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. rozliší lichá a sudá čísla. čte, píše a používá čísllice v oboru do 20, numerace do 100 zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat	čtení a zápis čísel lichá a sudá čísla vztahy větší, menší, rovno a znaménka > , < , =	1. - 3.	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. využívá čísel.osu k porovnávání čísel, porovnává čísla a chápe rovnost a nerovnost i v různých význ.kontextech (délka, čas, peníze)	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek	1. - 3.	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly k modelování situací běžného života počítá po jednotkách, desítkách, stovkách. rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce. nasobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek. nasobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky	sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10	1. - 2.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – tabulky cen produktů z reklamních letáků)
	sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, a 10)	2.	
	sčítání a odčítání v oboru 0-1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 7, 8 a 9) násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek dělení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek nejbližší nižší a vyšší násobek čísla, dělení se zbytkem	3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel. používá závorky při výpočtech sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o X více (méně)“ ovládá jednoduché řešitelské strategie. čte a sestavuje tabulky násobků. doplňuje chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání. řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací počítání s penězi, způsoby placení tabulka jako nástroj pro řešení úloh řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování	2. - 3.	EV-Vztah člověka k prostředí (naš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o X více (méně)“)
orientuje se v čase, používá vhodně časové jednotky. provádí jednoduché převody jednotek času. čte časové údaje na různých typech hodin. orientuje se v kalendáři. sleduje různé časové intervaly.	určování času, převádění jednotek času čas. údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina	2. - 3.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – zkušenosti s časovými údaji při cestování Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)
popisuje jednoduché závislosti z praktického života. čte a nastavuje celé hodiny, orientuje se ve struktuře času, zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok	1. - 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. využívá různé časové údaje při řešení různých situací z běžného života. doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdni řád, ceník)	2. - 3.	EV-Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o X více (méně)“)
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci. navrhne a použije tabulku k organizaci údajů, třídí soubor objektů určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod úsečka, přímka, polopřímka trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) osově souměrné rovinné útvary rovinné útvary: mnohoúhelník, čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník vrchol, strana, uhlopříčka mnohoúhelníku	1.- 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
	tělesa - krychle, kvádr, koule, kužel, jehlan	2. - 3.	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat provádí odhady délky a množství	úsečka – měření v cm a mm měření délky, jednotky: mm, cm, dm, m, km měření, hmotnosti, objemu jednotky: g, kg, l	2. - 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: používá pravítko			
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině, uvede konkrétní příklady	modelování geometrických útvarů podle zadání	1. - 3.	
eviduje složitější i dynamické situace pomocí tabulek	teploměr, teplota, stupeň Celsia	2. - 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	principy asociativnosti a komutativnosti	4.-5.	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. řeší slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení, slovní úlohy se dvěma početními operacemi čte a zapisuje čísla v daném oboru účelně propojuje písemné a pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	sčítání a odčítání čísel do 100000 řeší a tvoří slovní úlohy ke vztahu „o x více (méně), a x krát více (méně) velká násobilka písemné násobení dvojčiferným a trojčiferným číslem odhad a kontrola výsledků, práce s kalkulátorem dělení jednociferným číslem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	4.	EV – vztah člověka k přírodě, využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	sčítání a odčítání čísel do milionu písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem dělení dvojčiferným číslem	5.	
Čte a zapisuje čísla v daném oboru - počítá po statisících, desetitisících a tisících - používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - porovnává čísla a znázorňuje na číselné ose a jejich úsecích zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	zaokrouhlování na 1000, 100, 10 kontroly výpočtů	4.	
	zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10000, kontroly výpočtů	5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulačtor	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi hospodaření domácností, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	4.-5.	
vyhledává, sbírá a třídí data. vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	práce s daty	4.-5.	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. provádí a zapisuje jednoduché pozorování - používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	sloupcový diagramy, grafy, strukturované tabulky, jízdní řády	4.	VMEGS – objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů a jejich porovnávání v různých částech světa)
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík dodržuje zásady rýsování - rýsuje přímkou, vyznačuje polopřímku	práce s geometrickými útvary	4.	
	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary			
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran měří a porovnává délku úsečky vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	4.	
sestrojí rovnoběžky a kolmice sestrojí rovnoběžky a kolmice	rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. Čte a zapisuje čísla - určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku a obsahy porovnává, používá základních jednotek obsahu	obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku jednotky obsahu mm^2 , cm^2 , m^2	5.	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. rozpozná a využije osovou souměrnosti v praktických činnostech a situacích určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa	osová souměrnost	4.	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	slovní úlohy s netradičními postupy	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

5.2.4 Informatika – informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání určeny pro 1. stupeň.

Zařazená průřezová témata

Z průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** tématický okruh „Evropa a svět nás zajímá“.

Z průřezového tématu **Multikulturní výchova** okruhy „Kulturní difference“, „Lidské vztahy“.

Často začleňujeme krátkodobé projekty.

Kromě této určené hodiny však výuka oboru probíhá také při skupinové práci ve třídách, v zájmovém kroužku.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,

Kompetence k řešení problémů

- Ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory

- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci,
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie ovládá základní obsluhu počítače	• ovládání počítače, • popis součástí, • tisk a ukládání dokumentů na lokální disk, • orientace na klávesnici	5.	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	• pravidla práce s počítačem, • virové nebezpečí, • legálnost software	5.	
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	• souborová struktura počítače, rozdíl mezi souborem a složkou, druhy souborů práce se sítí, ukládání na svůj a sdílený adresář, jiné možnosti ukládání souborů, kopírování a mazání souborů a složek	5.	
při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	• práce se školní www prezentací, ovládání internetového prohlížeče, • domény, • nejznámější vyhledávací portály české	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	• zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru, odesílání a příjem emailu	5.	
	• práce s adresářem,	5.	
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru. pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu	• základní ovládání programu Word, editoru	5.	Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ
	• psaní a mazání textu, formát písma, odstavce	5.	

5.2.5 Prvouka

5.2.6 Přírodověda

5.2.7 Vlastivěda - oblast - Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět prvouka je posílen o 1 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace. Předmět vlastivěda o 1 hodinu a přírodověda jsou posíleny o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět jsou naplňovány v předmětech Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda. Výstupy zasahující do oboru RVP- výchova ke zdraví, dopravní výchova, environmentální výchova jsou také realizovány v předmětech Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda na prvním stupni.

Charakteristika vzdělávacích oblastí je popsána v charakteristice vzdělávacího předmětu jako celku.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Člověk a jeho svět – prvouka – 1. – 3. ročník, vlastivěda a přírodověda – 4.-5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je určen pro všechny ročníky 1. stupně. Jeho obsahem je celá vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, které jsou v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání určeny pro 1. stupeň.

Zařazená průřezová témata

Z průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova**, okruhu Osobnostní rozvoj jsou to části „Rozvoj schopností poznávání“, „Sebepoznání a sebepojetí“, „Seberegulace a sebeorganizace“, „Psychohygiena“. Z tématického okruhu Sociální rozvoj jsou to části „Poznávání lidí“, „Mezilidské vztahy“ a z tématického okruhu Morální rozvoj část „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“.

Z průřezového tématu **Výchova demokratického občana** je to okruh „Občanská společnost a škola“.

Z průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** tématický okruh „Evropa a svět nás zajímá“.

Z průřezového tématu **Multikulturní výchova** okruhy „Kulturní difference“, „Lidské vztahy“.

Z průřezového tématu **Environmentální výchova** okruhy „Ekosystémy“, „Základní podmínky života“.

Takto pojatý předmět vyžaduje i velkou škálu forem realizace. Často začínáme krátkodobé projekty. Při pobytech ve zdravotně příznivém prostředí využíváme možnosti, které nabízí okolní terén a okolí. Člověk a jeho svět však samozřejmě realizujeme také prostřednictvím dlouhodobých (celoročních) ročníkových, nebo celoškolních projektů.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti,
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru,
- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí,
- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech,
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

- Seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů,
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci,
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy dodržuje základní pravidla společenského chování při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy popíše a zvládne cestu do školy	rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života, práva a povinnosti jejich členů	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce různá povolání volný čas a jeho využití	2. - 3.	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům	vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	1. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům			
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	základní orientace v čase den, týden, měsíc, rok minulost, přítomnost a budoucnost	1. - 3.	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	kultura a historie naší obce, města	2. - 3.	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost			
pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase			
zná rozvržení svých denních činností			
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti			
uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy			
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti			
poznává různé lidské činnosti			
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	charakteristika ročních období pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období	1. - 3.	
pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v			

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: přírodě v jednotlivých ročních obdobích			
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	rozišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy podmínky života na Zemi	2. - 3.	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů provede jednoduchý pokus podle návodu	pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin	2. - 3.	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění pojmenuje hlavní části lidského těla	lidské tělo péče o zdraví správná životospráva první pomoc pravidla chování ve školním řádu	1. - 3. 3.	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s	osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení	1. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: operátory tísňových linek chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek			
uplatňuje základní pravidla silničního provozu rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	znalost pravidel silničního provozu	1. - 3.	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	práce s tabulkou	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
určí a vysvětlí polohu svého			

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě			
rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	orientace podle náčrtů, plánů a map zeměpisné pojmy	4.- 5. 4.-5.	Environmentální výchova - vnímání vztahů člověka a přírody
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	4.-5.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola
	Evropa - státy a města	4.-5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	předávání osobních zkušeností z cest	4.-5.	Multikulturní výchova – kulturní difference
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam pozná státní symboly České republiky	ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky	4.-5.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	pravidla dialogu, komunikace	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	lidská práva a práva dítěte	4.-5.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže	základní formy vlastnictví peníze a jejich používání	4.-5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů			
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	základní globální problémy	4.-5.	Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	čas, časová osa	4.-5.	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	4.-5.	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik			
rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní	Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové	4.- 5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: památky v okolí svého bydliště			
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice	4.-5.	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	historický přehled - znalost významných dní v roce	4.- 5.	
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	živá a neživá příroda, vztahy	4.-5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období popíše střídání ročních období	Země, vesmír	4.- 5.	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí zkoumá základní společenstva	fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů	4.-5.	Environmentální výchova - ekosystémy

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí			
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	dělení organismů, práce s atlasy a klíči	4.- 5.	Environmentální výchova – základní podmínky života
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	člověk a příroda - ekologie	4.-5.	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu provádí jednoduché pokusy se známými látkami	pokusy- postup práce, výstupy	4.-5.	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	péče o zdraví, lidské tělo - orgány	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj člověka- etapy vývoje	4.-5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života			
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim - plánování, uspořádání času	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena,
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	chování v krizových situacích	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj - psychohygiena
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista			
reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech			
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události			
uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti			
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	drogy - prevence, návykové látky	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
odmítá návykové látky			
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	zdravotní osvěta	4.-5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka Přírodověda, Vlastivěda	Období: 1. – 3. 4. - 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události			
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	4.- 5.	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	sexuální výchova	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy

5.2.8 Hudební výchova

5.2.9 Výtvarná výchova **oblast - UMĚNÍ A KULTURA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům, tedy tvořivé činnosti (příprava, zrání, inspirace, vypracování, sebereflexe, korekce). Jde o cestu k objevování projevů autonomie, tělesné i duševní pohody, vnímání prožitku.

Jsou zde zařazeny vzdělávací obory:

- Umění a kultura

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Průřezová témata

Jsou zapracována v charakteristikách jednotlivých vyučovacích předmětů.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova a Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem jsou části vzdělávacího oboru Umění a kultura, který je Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání stanoven pro 1. stupeň..

Do tohoto vyučovacího předmětu jsme zařadili také některé části průřezových témat. Z tématu **Osobnostní a sociální rozvoj**, tématického okruhu Osobnostní rozvoj jsou to části „Rozvoj schopnosti vnímání“, „Sebepoznání a sebepojetí“, „Psychohygiena“ a „Kreativita“.

Z tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** je zde zařazen tématický okruh „Evropa a svět nás zajímá“.

Z tématu **Multikulturní výchova** části tématických okruhů „Kulturní difference“, „Lidské vztahy“, „Etnický původ“ a „Multikulturalita“.

Z tématu **Environmentální výchova**, tématického okruhu „Lidské aktivity“ část zabývající se ochranou přírody a kulturních památek a z tématického okruhu „Vztah člověka k prostředí“ část prostředí a zdraví.

Z tématu **Mediální výchova**, tématické okruhy „Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení“ a „Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality“. Integrací těchto oblastí chceme žákům otevřít co největší prostor pro osvojování si světa estetickým účinkem, pro vnímání umění a kultury v nejširším smyslu slova.

Při realizaci tohoto předmětu proto upřednostňujeme návštěvy kulturních akcí, literární čítárny, krátkodobé projekty, v jejichž rámci se žáci seznamují s jedním uměleckým obdobím, výtvarnou technikou, hudebním žánrem apod. Žáky zpravidla nerozdělujeme do skupin. Naopak při řadě akcí dochází ke spojování žáků různých ročníků, abychom jim umožnili sdílet estetické prožitky.

Obor Umění a kultura je do výuky vyučovacího předmětu Hudební výchova a Výtvarná výchova zařazeny ve všech ročnících prvního stupně. Očekávané výstupy průřezových témat jsou zařazeny k souvisejícím výstupům dalších oborů. Podrobný přehled časové dotace předmětu je uveden v učebním plánu tohoto školního vzdělávacího programu.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební, výtvarné a aby s nimi dovedli zacházet,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění, kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích,
- ukázat dětem potřebu spolupráce, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- předvést dětem na příkladech z dramatické, výtvarné, hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a aktivit.

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat,
- objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby,
- vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých,

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. zpívá jednoduché písně v rozsahu k vinty	rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu	1. - 3.	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	1. - 3.	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrtová, osminová, půlová a celá; pomlka	2. - 3.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby	výrazové prostředky v hudbě (zvuk - tón , melodie, hudební kontrasty)	1. - 3.	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače.	hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá	1. - 3.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4.– 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	4. - 5.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not propojí vlastní pohyb s hudbou	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	4. - 5.	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	hra na hudební nástroje- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten,	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace
školní vzdělávací program

vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace- s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny odliší tóny podle výšky, síly a barvy pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb správně hospodář s dechem při interpretaci písní frázování	kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)	4. - 5.	
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace propojí vlastní pohyb s hudbou	taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	4. - 5.	Multikulturní výchova – kulturní difference

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	3.	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům		1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu		3.	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. manipulace s objekty kompoziční zákonitosti	3.	Multikulturní výchova - multikulturalita

zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům			
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných	2. - 3.	
Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4.-5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr rolišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru		
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)			
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	4. - 5.	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	4. - 5.	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	4. - 5.	

porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	4. - 5.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	4. - 5.	Multikulturní výchova – etnický původ

5.2.10 Tělesná výchova

oblast - ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem jsou části vzdělávacího oboru, které jsou Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání stanoveny pro 1. stupeň.

Do tohoto vyučovacího předmětu jsme zařadili také některé části průřezových témat. Z tématu **Osobnostní a sociální rozvoj**, tématického okruhu Osobnostní rozvoj jsou to části „Rozvoj schopnosti vnímání“, „Sebepoznání a sebepojetí“, „Psychohygiena“ a „Kreativita“. Z tématického okruhu Sociální rozvoj jde o část „Kooperace a kompetice“.

Z tématu **Multikulturní výchova** části tématických okruhů „Kulturní difference“, „Lidské vztahy“, „Etnický původ“ a „Multikulturalita“.

Z tématu **Environmentální výchova**, část prostředí a zdraví.

Očekávané výstupy průřezových témat jsou zařazeny k souvisejícím výstupům dalších oborů. Podrobný přehled časové dotace předmětu je uveden v učebním plánu tohoto školního vzdělávacího programu.

Předmět Tělesná výchova zahrnuje průřezové téma

Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů, praktická etika, kooperace, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygiena, sebepoznávání, seberegulace.

Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Jde o cestu k objevování projevů autonomie, tělesné i duševní pohody, vnímání prožitku.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

- ukázat žákům, že přehled ve sportu jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech,

Kompetence komunikativní

- Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,

Kompetence sociální a personální

- Dodržování pravidel fair play,
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- předvést dětem na příkladech z tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Podpora aktivního sportování,
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně používat sportovní potřeby a jak o ně pečovat,
- zejména při sportovních aktivitách žákům vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých,
- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vést je k dodržování pravidel fair play,
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu.

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupygymnastika - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed)- přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřináchatletika: - vytrvalostní běh 5 - 10 minut - rychlý běh 20 - 50 m - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) - hod míčkem z místa a z rozběhu	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek sportovní hry (kopaná, vybíjená)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj

uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách	1. - 3.	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	1. - 3.	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.)správné držení těla	1. - 3.	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	1. - 3.	
zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.	psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	2.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí
rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná.	herní dovednosti	2.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování			
zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele			
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením			

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy			
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv)	4. - 5.	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti			

jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)	4. - 5.	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	5.	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.	zdroje informací o pohybových činnostech	4. - 5.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.2.11 Svět práce

oblast – ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Svět práce je určen pro všechny ročníky 1. stupně. Předmět vyžaduje velkou škálu forem realizace. Často začleňujeme krátkodobé projekty. Člověk a svět práce samozřejmě realizujeme také prostřednictvím dlouhodobých (celoročních) ročníkových, nebo celoškolských projektů. Jednotlivé části vyučovacího předmětu se snažíme během dne (týdne) vhodně propojovat.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Svět práce směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat svůj pokrok,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů ,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru,

- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě ,

Zařazená průřezová témata

Z průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova**, okruhu Osobnostní rozvoj jsou to části „Rozvoj schopností poznávání“, „Sebepoznání a sebepojetí“, „Seberegulace a sebeorganizace“, „Psychohygiena“.

Z průřezového tématu **Výchova demokratického občana** je to okruh „Občanská společnost a škola“.

Z průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** tematický okruh „Evropa a svět nás zajímá“.

Z průřezového tématu **Multikulturní výchova** okruhy „Kulturní difference“, „Lidské vztahy“.

Z průřezového tématu **Environmentální výchova** okruhy „Ekosystémy“, „Základní podmínky života“.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
pracuje podle slovního návodu a předlohy pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní postupy organizace práce	1. - 3.	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	sestavování modelů montáž a demontáž	1. - 3.	
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	práce s tabulkou	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
pečuje o nenáročné rostliny pečuje o nenáročné rostliny	péče o nenáročné rostliny	2. - 3.	
připraví tabuli pro jednoduché stolování upraví stůl pro jednoduché stolování	příprava jednoduché tabule	1. - 3.	
chová se vhodně při stolování chová se vhodně při stolování	pravidla stolování-vhodné a nevhodné chování při jídle	1. - 3.	

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace
školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu	4. – 5.	
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	seznámení s lidovými tradicemi	4. – 5.	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	4. – 5.	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	bezpečnost a uspořádání práce	4. – 5.	

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace
školní vzdělávací program

provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	práce se stavebnicí, použití logiky	4. – 5.	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	využití návodu při postupech práce	4. – 5.	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	4. – 5.	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin	práce s rostlinami - pokusy, pozorování	4. – 5.	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	péče o rostliny	4. – 5.	

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace
školní vzdělávací program

volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	využití nářadí při práci s rostlinami	4. – 5.	
orientuje se v základním vybavení kuchyně uvede základní vybavení kuchyně	vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní	4. – 5.	
připraví samostatně jednoduchý pokrm připraví samostatně jednoduchý pokrm	příprava jednoduchých pokrmů dle možností	4. – 5.	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	základy společenského chování, pravidla stolování	4. – 5.	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy	pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	4. – 5.	

5.5. Etická výchova

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. V doplňujícím vzdělávacím oboru Dramatická výchova navazuje na učivo základní předpoklady dramatického jednání a proces dramatické a inscenační tvorby. Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy. Etická výchova žáka především vede: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Doplňující vzdělávací obor etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci
- se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel
- si osvojí základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
- si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých
- zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky
- vyjadřuje city v jednoduchých situacích
- využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů
- reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc
-

1. Mezilidské vztahy a komunikace.

2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.

3. Pozitivní hodnocení druhých.

4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.

5. Komunikace citů.

6. Interpersonální a sociální empatie.

7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.

8. Reálné a zobrazené vzory.

9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.

10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

- komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základní komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace
- základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích - pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva
- základy neverbální komunikace- seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky
- komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu
-

POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH

- sebepojetí - sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebe prezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování
- pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu
- akceptace druhého - zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých

TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE

- tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování
- schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce
- elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství
-

ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ

- iniciativa – ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu

asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání

5.6. Dopravní výchova

1.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu; položit základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování; poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu

Dílčí výstupy(RVP):

Žák

- a) v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici
- b) bezpečně překoná silnici
- c) rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru
- d) v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem
- e) rozezná a používá bezpečnou cestu do školy

Učivo:

I. Silniční provoz

Kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky)

Pojmy v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce)

II. Chodník

Na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku)

III. Silnice

Na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky)

IV. Místo pro hru

Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)

V. Přecházení

Přecházení silnice bez přechodu

Přecházení silnice po přechodu

VI. Cestování

Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup)

Prolínající téma - cesta do školy

Cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace)

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

2.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

vést žáky k pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování, k
uvědomování si rizik a nebezpečí v silničním provozu

Dílčí výstupy(RVP):

Žák

- a) správně používá prav. chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)
- b) rozeznává vybrané značky pro chodce
- c) bezpečně překoná silnici se světelnými signály
- d) rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru
- e) v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky
- f) rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace“sám domů”

Učivo:

I. Silniční provoz

Vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopr. prostředky)

II. Chodník a stezka pro chodce

Na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách)

Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen)

III. Silnice

Na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky)

Krajnice a její nástrahy

IV. Místo pro hru

Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)

Na čem se ještě jezdí (brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba, chrániče)

V. Přecházení

Přecházení silnice bez přechodu

Přecházení silnice po přechodu

Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály

VI. Cestování

Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup)

Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy)

Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích

Prolínající téma - cesta do školy

Cesta do školy (pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí)

Poslouvej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí)

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

3.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu, vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování; uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP
- b) používá reflexní doplňky a zná jejich dopad
- c) v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně
- d) rozeznává vybrané značky
- e) bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy
- f) ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je
- g) v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

Učivo:

Chodec

I. Na chodníku

Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku)

Kdo je chodec (brusle, koloběžka, apod.)

Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách)

Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen)

II. Silnice

Pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny, Vidět a být viděn – reflexní doplňky)

Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj)

Značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice)

III. Místo pro hru

Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře)

Hřiště a cesta na něj

Obytná zóna a její pravidla

Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče)

V. Přecházení

Přecházení silnice bez přechodu; přecházení silnice po přechodu; přecházení silnice s více pruhy; přecházení silnice po přechodu se světelnými signály

Přecházení mezi zaparkovanými vozy

Přecházení po přechodu s jízdním kolem

VI. Cestování autem

Pravidla chování na parkovišti

Nástup a výstup; odpovídající místo k sezení; pravidla chování mezi cestujícími v autě; zádržné systémy – autosedačky a poutání

VII. Cesta dopravními prostředky

Druhy dopravních prostředků a jejich specifika

Pravidla chování na zastávce

Prolínající téma - cesta do školy

Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací; posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

4.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

být zodpovědný za svoje chování, uvědomovat si rizika a vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; hledat řešení krizových situací; zejména v roli cyklisty;

vnímat všemi smysly, zhodnotit a zpracovat získané informace a vyvodit z nich správné závěry pro bezpečnou cestu

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě
- b) zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole
- c) (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty
- d) vybere bezpečné místo pro pohyb na kole
- e) jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola
- f) rozeznává vybrané značky
- g) naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty
- h) v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci

Učivo:

Cyklista

I. Výbava jízdního kola a cyklisty

Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití; reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)

Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

II. Způsob jízdy na jízdním kole

Technika jízdy; přeprava zavazadel

III. Bezpečná cesta

Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna)

IV. Cyklista na silnici

Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)

Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění

Vedení kola, vyjíždění do silnice

Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu

Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)

Značky

V. Cyklista na křižovatce

Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování)

Vztahy mezi účastníky silničního provozu

VI. Rodinný cyklistický výlet

Plánování trasy a výbava na cestu

Cyklista v dopravních prostředcích

Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu)

VII. V ohrožení

Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)

Prolínající téma - cesta do školy

Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

5.ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu –chodce i cyklisty;poznávat vztahy mezi všemi účastníky, uvědomovat si je, učit se bezpečnému chování i v krizových situacích;seznámit se s první předlékařskou pomocí

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty
- b) rozeznává další dopravní značky
- c) poznává vztahy účastníků silničního provozu
- d) odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci
- e) zná ohleduplné chování a osvojuje si ho
- f) snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu

Učivo:

Souhrnné znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti chodce a cyklisty

I. Na chodníku

Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku

Vztahy mezi účastníky silničního provozu

II. Výbava jízdního kola a cyklisty

Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)

Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

III. Chodec a cyklista na silnici

Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici

Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce

Pravidla jízdy za snížené viditelnosti

Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici)

Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek

IV. Bezpečná jízda

Technika jízdy

Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici

V. Cyklista na křižovatce

Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky

Vztahy mezi účastníky silničního provozu

VI. Volný čas a sportovní aktivity

Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ a obce)

VII. Přecházení silnice

Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu)

VIII. Cesta dopravními prostředky

Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky

Pravidla při jízdě autem (zádržné systémy)

Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy

IX. Prázdniny

Zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna)

X. Nebezpečí

Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení)

Prolínající téma - cesta do školy

Dopravní značky (odpovídající značky pro jednotlivé celky)

V Silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce)

3.2 Výstupy na konci 1. stupně

Co by měl žák ovládat po ukončení 5. ročníku ZŠ. Dovednosti žáků jsou rozděleny podle tematických okruhů – chodec, cyklista.

Chodec

Žák:

- rozezná účastníky silničního provozu a vztahy mezi nimi
- pozná nebezpečné situace a způsoby jejich řešení
- zvládá pravidla chůze po chodníku a stezkách a uplatňuje je (při akcích školy)
- uplatňuje bezpečné chování při chůzi po silnici
- používá reflexní doplňky pro svou dobrou viditelnost
- bezpečně přechází u (bez přechodu, s přechodem, se světelnými signály, přes dvojpruh)
- bezpečně cestuje v hromadných dopravních prostředcích, chová se s respektem k ostatním cestujícím
- bezpečně cestuje autem, při jízdě v autě používá autosedačku a zadržný systém, zná význam a techniku poutání
- rozeznává a využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje bezpečnou jízdu na in-linech, koloběžce atd.
- vnímá dopravní situaci všemi smysly, vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry

Žák zná dopravní značky a jejich význam:

Stezka pro chodce – Stezka pro chodce a cyklisty – Stezka pro cyklisty – Podchod nebo nadchod Přechod pro chodce – Pozor, přechod pro chodce – Pěší zóna – Obytná zóna – Dej přednost v jízdě – Stop, dej přednost v jízdě – Železniční přejezd – Zákaz vjezdu všech vozidel–Zákaz vstupu chodců– semaforey pro chodce a řidiče

Cyklista

- popíše výbavu jízdního kola a její funkci
- charakterizuje postavení cyklisty v silničním provozu
- zvládá základní techniku jízdy na kole (pokud jsou vhodné podmínky pro nácvik), zvládá základní manévry (změnu směru jízdy, odbočování, předjíždění, objíždění, otáčení, výjezd na silnici)
- volí bezpečnou trasu jízdy (zvládá jízdu přes křižovatku, včetně jízdy po kruhovém objezdu, včetně situací s dalšími účastníky provozu)
- vnímá dopravní situaci všemi smysly (vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry pro bezpečnou jízdu)
- ovládá základní postupy při předlékařské první pomoci

Žák zná dopravní značky a jejich význam:

Dálnice – Jednosměrný provoz – Příkazaný směr jízdy vpravo – Hlavní pozemní komunikace

OKRUHY 1.-5 ROČNÍK ZŠ

Okruh 1: Účastníci silničního provozu

Chodec, cyklista, dopravní prostředky, osobní, nákladní, hromadná doprava, vozidla s právem přednosti v jízdě, protijedoucí vozidla, předjíždějící vozidlo, přijíždějící vozidlo.

Dívej se, poslouvej a přemýšlej.

Nepočítej s tím, že řidič stihne zastavit.

Ne každý účastník silničního provozu je ukázněný.

Hraj si na bezpečných místech.

Buď vždy opatrný a ohleduplný.

Sleduj provoz okolo sebe.

Neměň svoje rozhodnutí na poslední chvíli.

Buď předvídavý.

Nebuď lhostejný k ostatním.

Nauč se poskytnout první pomoc.

Ber ohled na ostatní účastníky silničního provozu.

Počítej s chybami druhých.

Nespoléhej se na to, že ostatní účastníci silničního provozu se chovají správně, bezpečně.

Respektuj ostatní účastníky silničního provozu.

Za všech okolností zachovej klid a chovej se bezpečně.

Okruh 2: Chodník

Chodník, obrubník, zábradlí.

Po chodníku chod' vpravo.

Na chodníku si nehraj.

Na obrubníku se nezdržuj.

Zábradlí není na hraní a ani se nepřelézá.

Nikdy nevstupuj náhle do silnice.

Okruh 3: Silnice

Silnice, dálnice, krajnice, dělicí čára, levý okraj, pravý okraj, středy (silnice), hlavní silnice, vedlejší silnice, zatáčka, jízdní pruhy, odbočovací pruhy, snížená viditelnost, svítání, soumrak stmívání, tma, reflexní doplňky, pestré oblečení.

Po silnici jdi vlevo, proti přijíždějícím vozidlům.

Silnice není hřiště, ani když na ní nic nejede.

Řidič tě musí vidět i za snížené viditelnosti.

Nos barevné oblečení.

Na oblečení měj reflexní doplňky.

Okruh 4: Přecházení silnice

Přechod pro chodce, zebra, podchod, nadchod, semafor pro chodce, tlačítko pro chodce, semafor pro vozidla, vlevo – vpravo, rychle – pomalu, přímo – šikmo, oční kontakt, náhlý vstup do silnice, zakrytý výhled.

Vždy se rozhlédni vlevo, vpravo a zase vlevo.

Rozhlížeš se před přechodem i na něm.

Rozhlížeš se po celou dobu přecházení silnice.

Před přecházením navaž s řidičem oční kontakt.

Přecházej rychle, ale ne zbrkle, a neutíkej.

Po přechodu jdi vpravo.

Přecházej přímo, nejkratší cestou.

Při přecházení nepoužívej mobil ani sluchátka.

Počítej s tím, že vozidla se blíží k tobě rychle.

Počítej s tím, že řidič nemůže vždy zastavit hned.

Vozidla s právem přednosti v jízdě mají vždy přednost.

Nepřecházej na nepřehledných místech.

Při rozhlížení mezi zaparkovanými auty nevyčnívej do silnice.

Po přechodu kolo vždy veď.

Nepočítej s předností na přechodu.

Přecházej vždy na zelenou.

Rozsvítí-li se ti při přecházení červená, dokonči přecházení, nevracej se.

Používej podchody a nadchody.

Nevstupuj do silnice bez rozhlédnutí.

Nepřecházej na poslední chvíli.

Okruh 5: Křižovatka

Křižovatka, kruhový objezd, provoz řízený policistou, přednost v jízdě, přednost zprava.

Při průjezdu křižovatkou se řiď pravidly a dopravními značkami.

Nauč se rozumět pokynům policisty při řízení provozu na křižovatce.

Okruh 6: Cestování autem

Bezpečnostní pás, autosedačka, výstup, nástup, parkoviště.

Při jízdě autem se vždy připoutej bezpečnostním pásem.

Při jízdě autem používej autosedačku.

Do auta nastupuj od krajnice nebo chodníku.

Z auta vystupuj dveřmi k okraji silnice nebo k chodníku.

Za jízdy autem nikdy nestůj mezi sedačkami.

Nevyrušuj za jízdy řidiče.

Okruh 7: Hromadná doprava

Zastávka hromadné dopravy, nástupiště, eskalátor.
Na zastávce si nehraj, stůj dále od okraje a klidně čekej.
Při nástupu do prostředku hromadné dopravy dej přednost vystupujícím.
Nevystupuj ani nenastupuj na poslední chvíli.
Na eskalátorech stůj vpravo a přidržuj se madla.
Jestliže je autobus vybaven bezpečnostními pásy, vždy se připoutej.
Po vystoupení z autobusu přecházej nejlépe po přechodu.
Po vystoupení z autobusu přecházej za autobusem a raději počkej, až odjede.
V hromadných prostředcích uvolni místo nemocným, starším a těhotným ženám atd.
Za jízdy hromadnými prostředky se drž.
Nevstupuj na železniční přejezd, jestliže bliká červené světlo.
Nepodlézej nikdy stažené závory.

Okruh 8: Výbava cyklisty a kola

Přilba, chrániče, povinná a doporučená výbava kola, výbava za snížené viditelnosti, brzdy, kryt řetězu, odrazky v pedálech, zvonek, přední a zadní odrazka, světlomet, blikáčka.
Nikdy nevyjížděj bez přilby.
Nevyjížděj na nevybaveném nebo poškozeném kole.
Jezdi jen na správně vybaveném jízdním kole.
Za snížené viditelnosti používej správnou výbavu a reflexní doplňky.

Okruh 9: Jízda na kole

Stezka pro cyklisty, jízdní pruh pro cyklisty, objíždění a předjíždění, změna směru jízdy, zhoršené podmínky pro jízdu na kole, zřetelná jízda, tlaková vlna, řazení před křižovatkou.
Používej stezky pro chodce a cyklisty.
Ani jako cyklista nemáš na přechodu přednost.
Používej jen správně vybavené jízdní kolo.
Nepřeceňuj své síly.
Kolo veď vždy ve směru jízdy.
Jako cyklista jsi řidič nemotorového vozidla a platí pro tebe stejná pravidla jako pro ostatní.
Cyklisté jezdí vždy za sebou.
Dodržuj pravidla přednosti v jízdě.
Řid' se dopravními značkami.
Dávej včas a zřetelně znamení o změně směru jízdy.

5.7. Finanční gramotnost

Očekávané výstupy finanční gramotnosti

ČLOVĚK A JEHO SVĚT VZDĚLÁVACÍ OBLAST

1.
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.
2.
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.
3.
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.
4.
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.
5.
Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.
6.
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.
7.
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.
8.
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků
6.1.1. Způsoby hodnocení
6.1.2. Kritéria hodnocení
6.2. Autoevaluace školy a její evaluační činnost
6.2.1. Vývoj evaluačních nástrojů, Využití státních evaluačních šetření

6.1. Pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Hodnocení není trestem a žák nesmí být trestán za chybu. Chyba se stává prostředkem k nápravě, k uvědomění si nedostatků, k dalšímu zlepšení, poznání, že se lze i „chybami učit“. Chyba je brána jako běžná součást procesu učení a žák se učí s chybou pracovat – hledat cesty k její eliminaci a postupnému odstranění či nápravě

Využíváme individuálně vztahovou normu – hodnotíme individuální pokrok každého žáka podle předem stanovených kritérií. Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Aby učivo mohlo v následujících obdobích vzdělávání plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů RVP ZV, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili.

Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Tento fakt je třeba brát stále na zřetel.

Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látce učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Upřednostňujeme **pozitivní hodnocení** žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit

svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme.

Na chyby upozorňujeme žáky včas, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti. Žáky vedeme přes **sebehodnocení a samokontrolu** k dovednosti něco provést dokonale – bez chyby – a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Každé upozornění na klady určitých žáků, pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná **průběžná hodnocení** a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky. Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků, zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v 1. období základního vzdělávání funkci především **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele v 1. období vzdělávání je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být v těchto ročnících hodnoceno známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení **známkou** je možno v tomto období doplňovat povzbuzujícím pozitivním **písemným hodnocením**.

Žáci jsou o způsobech a kriteriích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí co umí, co se po nich požaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Prověřování vědomostí pro ně není stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání.

6.1.1. Způsoby hodnocení

- (1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- (2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“). O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- (3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- (4) U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- (5) V pátém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

STUPNĚ KLASIFIKACE A HODNOCENÍ

(1) Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1- výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Při hodnocení žáka se na 1. stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice

(2) Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

(3) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním,
- prospěl(a),
- neprospěl(a).

Žák je hodnocen stupněm

- prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACI

(1) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi
- analýzou výsledků činnosti žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a zdravotnických služeb, zejména u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

(2) Učitel si počíná tak, aby klasifikoval žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita i kvantita klasifikace (hodnocení) vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.

(3) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

(4) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Termín kontrolní práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem. Koordinaci zabezpečuje třídní učitel.

(5) V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

(6) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka a bez prodlení ji sdělovat prostřednictvím žákovské knížky (deníčku) zákonným zástupcům žáka.

ZÁSADY KLASIFIKACE A HODNOCENÍ

z § 14 vyhlášky o základním vzdělávání

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je: jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Prospěch

- (1) Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.
- (2) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Hodnotí se kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- (3) Učitel bere při klasifikaci zřetel na zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření.
- (4) Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- (5) Hodnocení určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- (6) Případy problémů a skutečností hodných zvláštního zřetele ve vzdělávání žáků se projednávají v ped. radě, a to zejména v obdobích 1. a 3. čtvrtletí.
- (7) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, předkládají učitelé výsledky celkové klasifikace k provedení analýzy výsledků vzdělávání a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- (8) Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Chování

- (1) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- (2) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období ve škole a na akcích pořádaných školou.
- (3) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k účinnosti předešlých kázeňských opatření.
- (4) Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování v době vyučování. Porušil-li žák mimo vyučování zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu ve výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování.

KRITÉRIA PRO JEDNOTLIVÉ STUPNĚ KLASIFIKACE CHOVÁNÍ:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. V jeho chování je zřetelná slušnost, respektování ostatních, takt, zdvořilost, ohleduplnost. Ojedinele se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Žák je však přístupný výchovnému působení ze strany školy a projevuje snahu své chyby napravit.

Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole.

Slovní hodnocení

- (1) O použití slovního hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje ředitel.
- (2) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- (3) Při slovním hodnocení se postupuje obdobně podle čl. 6 a zde uvedených zásad a pravidel pro klasifikaci.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- (1) Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení.
- (2) Žáci jsou navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno.
- (3) Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.
- (4) Pedagog vede žáka v dovednosti sebe hodnotit ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

§ 31 školského zákona

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví

prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění.

z § 17 vyhlášky o základním vzdělávání

Pochvaly

(1) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Napomenutí a důtky

(1) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele,
- důtku třídního učitele,
- důtku ředitele školy.

(2) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Další informace k výchovným opatřením

(1) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

(2) Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (školní matriky). Udělení pochvaly a jiného ocenění z výše uvedených důvodů se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

(3) Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH

Při klasifikaci výsledků vzdělávání se hodnotí zejména:

- kvalita výsledků vzdělávání,
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon,
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí a jiných činnostech,
- schopnost nalézat, třídit a interpretovat informace,
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat.

Hodnotící stupnice – orientační hodnoty:				
+ + + + + -	100-90 %	prakticky bezchybný stav	vynikající, příkladný, výborný	1
+ + + + - -	89-70 %	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
+ + + - - -	69-40 %	pozitivní a negativní v rovnováze	průměrný, dobrý	3
+ + - - - -	39-15 %	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	4
- - - - -	pod 15 %	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	5

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje vlastní práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostatně studovat vhodné texty – dokáže se učit.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich zisku a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, a to i při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPEC. VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze jeho postižení .

KOMISIONÁLNÍ A OPRAVNÉ ZKOUŠKY

(1) Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(3) Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.

(4) Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

(5) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace

(6) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

(7) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ ŽÁKA O VÝSLEDKÁCH VZDĚLÁVÁNÍ

- 1) učitelé jednotlivých předmětů informují obvyklým způsobem (prostřednictvím žákovské knížky, resp. deníčků); třídní učitelé kontrolují žákovské knížky průběžně,
- 2) učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce na třídních schůzkách, případně v konzultační dny nebo jiných příležitostech z rozhodnutí ředitele školy,
- 3) třídní učitel, nebo učitel tehdy, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají,
- 4) třídní učitel v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, bezprostředně a prokazatelným způsobem s vědomím ředitele nebo jeho zástupce.

Zásady pro sebehodnocení žáků

- V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.
- Žákům **důvěřujeme** a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět – podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají (například „hvězdičkou“, „smajlík“, apod.). Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.
- Používáme činností přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.
- Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.
- Používáme učební materiály, ve kterých je sebehodnocení žáků zapracované.
- K sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme teprve tehdy, až je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá.
- Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co požadujeme na výborné ohodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně stanovíme ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje a je mu tak dána možnost sebehodnocení.
- **Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení**

Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda:

- má hodnotit naučení určitým poznatkům,
- má diagnostikovat učební problémy.

U otázek, úloh, testů, diktátů aj., uváděných v učebnicích, předem posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy. Při vymýšlení otázek nebo při úpravě jejich znění je vhodné, aby je překontroloval ještě jiný učitel, a to kvůli porozumění formulaci otázek žákem i kvůli posouzení jejich jednoznačnosti. Dbáme na to, aby znění úkolů a otázek bylo jasné, aby při zjišťování vzděl. výsledků nedocházelo k záměně nepochopení zadání za neznalost.

Při prověřování vědomostí:

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili;
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno;
- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku mohli dobře porozumět, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se již s podobným úkolem někdy setkali;
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí;
- písemnou práci na závěr určitého celku nezačínáme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi;
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách;
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků;
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení, jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci činnostních přístupů, diferenciací a v neposlední řadě pozitivního hodnocení se snažíme v 1. období vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo výborně.

Závazné formy hodnocení:

Písemné průběžné hodnocení žáka

Alespoň 2 x v průběhu každého pololetí školního roku je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. K vyjmenovaným výstupům jednotlivých oblastí je přiřazeno „+“ ovládá daný výstup, „-“ doporučení zaměřit se na zlepšení v dané oblasti, „+ / -“ částečně zvládá, je doporučeno dílčí zlepšení v dané oblasti nebo „0“ není možné z individuálních důvodů hodnotit míru osvojení daného výstupu. Součástí je sebehodnocení žáka (přiměřené věku žáka) uvedené vedle hodnocení vyučujícím. Vyučující má možnost doplnění tohoto hodnocení o slovní vyjádření, které doporučí, na jakou vzdělávací oblast se má žák zaměřit nebo například vyjádření ocenění pokroku, píle a úsilí žáka k zvládnutí očekávaných výstupů v daném období, ocenění plnění úkolů na realizovaném projektu apod.

Vysvědčení resp. výpis z vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Hodnocení je všestranné, postihuje všechny vyučované předměty. V případě problémů žáka obsahuje doporučení, jak neúspěchy odstranit, případně jak jim předcházet.

Cílem školy v 1. období základního vzdělávání je podněcovat žáky k výše uvedeným dovednostem. Usilujeme o to, aby pokud možno všichni žáci pochopili a osvojili si učivo určené pro toto období výborně nebo jen s malými nedostatky, tedy chvalitebně. Je to významný předpoklad pro úspěšné vytváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků v dalších obdobích základního vzdělávání.

6.2. Autoevaluace školy a její evaluační činnost

6.2.1. Vývoj evaluačních nástrojů, Využití státních evaluačních šetření
--

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Například při pravidelných řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskusích resp. pracovních dílnách pedagogických pracovníků. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů práce školy, který se zároveň obtížně hodnotí, je výuka. Je vhodné, aby její součástí byla autoevaluace učitelů. Součástí procesu autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího například práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči, záznamy ze vzájemných hospitací, záznamy z jednání pedagogů ročníku atd. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o informace, jak učitelé výuku plánují, jaké si stanovují výukové cíle, jak vyhodnocují jejich naplnění a jak vedou žáky v procesu vzdělávání.

Průběžně sledujeme

- a) jaké podmínky mají žáci naší školy ke vzdělávání
- b) jak vzdělávání probíhá (používané vzdělávací strategie, jejich efektivitu, naplňování cílů vzdělávání)
- c) podporu školy žákům (jak škola motivuje žáky k učení, jak podporuje žáky s problémy i žáky nadané)
- d) spolupráci školy s rodiči (její rozsah, formy a efektivitu)
- e) vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů na vzdělávání

- f) řízení školy (vliv řízení a organizace školy na její vzdělávací, společenskou i kulturní funkci)
- g) personální práci
- h) kvalitu vzdělávání pedagogických pracovníků (jejich profesní rozvoj)
- i) úroveň práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům

Ke všem těmto oblastem se mohou vyjadřovat, přicházet s připomínkami a podněty zaměstnanci školy, zákonní zástupci a v přiměřené míře i žáci školy. Kromě toho management školy aktivně zjišťuje, shromažďuje a vyhodnocuje názory, připomínky a návrhy žáků, jejich zákonných zástupců, zaměstnanců školy i širší veřejnosti.

Vzhledem k tomu, že dosud neexistují dokonalé nástroje autoevaluace školy, používáme každý rok jiné (např.: SWOT, kulturní mezera školy, Q – třídění, dotazníky) tak, aby v dlouhodobé perspektivě byly zjištěné skutečnosti co nejobjektivnější.

Autoevaluaci doplňujeme externí evaluací, dle finančních možností (např. Scio, Kalibro, Cermat). Časové rozvržení autoevaluačních činností odpovídá struktuře školního roku, ve kterém jsou realizovány. Obecně platí, že tyto činnosti rozprostíráme rovnoměrně do celého roku.

Kritéria pro vyhodnocování výsledků autoevaluace jsou:

Výsledky předchozí fáze autoevaluace, která byla věnována dané oblasti
Zjištěné objektivní výsledky srovnatelných škol v České republice v dané oblasti
Korelace se zjištěnými očekáváními žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků školy v dané oblasti
Korelace s platnými právními normami
V měsíci květnu bude každoročně zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit celý proces realizace školního vzdělávacího procesu a vést k úpravám tohoto programu. Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy. Škola i nadále bude využívat ve svém procesu autoevaluace standardizovaných testů např. Kalibro, Scio, Cermat, aj.

6.2.1 Vývoj evaluačních nástrojů

Cíle evaluace musí být stanoveny tak, aby došlo k vyhodnocení činnosti zejména v těchto oblastech:

- Výsledky vzdělávání,
- soulad výuky se školním vzdělávacím programem,
- vzájemná spolupráce pedagogů,
- spokojenost žáků,
- efektivita hodnocení a sebehodnocení žáků,
- spolupráce s rodiči a jejich spokojenost se vzděláváním žáků,
- klima školy a spokojenost pedagogů,
- materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu,
- efektivita projektové práce,
- vnímání školy okolím a prezentace školy.

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Průběh vzdělávání	Mapování realizace školního vzdělávacího programu	pozorování, evidence pozorovaných jevů, ankety, hospitace	průběžně dle harmonogramu
Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP	Komunikace mezi zaměstnanci školy a mezi vedením školy a zaměstnanci	diskuse – porady vedení školy, pedagogické rady, pracovní dílny (vyhodnocování pozitiv a negativ)	v období pedagogických rad, porad vedení (2x za rok)
	Spolupráce zaměstnanců a vedení školy		
	Řešení problémů		
	Zajišťování bezpečnosti		
	Využitelnost vědomostí a dovedností získaných v rámci DVPP v praxi školy		
Podmínky ke vzdělávání	Prostorové a materiální podmínky	pozorování, anketa se zaměstnanci školy a se žáky; řízená diskuse v rámci komunitního kruhu	v průběhu šk. roku
	Zajištění odpovídajících personálních podmínek pro chod školy		
	Pozitivní klima školy		
Podpora školy žákům, spolupráce s	Vztah rodičů ke škole	ankety, diskuse se školskou radou, Radou rodičů, evaluační třídní	v období pedagogických rad; 1x do školního

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace
školní vzdělávací program

rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání		schůzky se žáky i rodiči	roku
	Integrace žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných	hospitace, anketa, řízený rozhovor v rámci pedagogického sboru, evaluační třídní schůzky	konec školního roku (květen – červen)
	Uplatňování individuálního přístupu k žákům		
	Realizace konzultačních dnů, třídních schůzek		
	Podávání informací rodičům		
	Řešení problémů		
	Spolupráce s PPP		
Úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Smysluplné nakládání s rozpočtem školy	vyhodnocování společných projektů, diskuse	
	Smysluplné zapojení školy do projektů		
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování dílčích výstupů vyučovacích předmětů	rozhovor, hospitace, rozbor žakovských prací anketa se žáky testy	listopad, leden, duben, červen
	Dosahování očekávaných výstupů z RVP ZV		
	Naplňování klíčových kompetencí žáků		